

ELSŐ KÉZBŐL A HADERŐRŐL!

magyar

HONVÉD

www.honvedelem.hu

A Honvédelmi Minisztérium magazinja – 2016. január XXVII. évf. 1. szám – 390 Ft

ELŐTÉR BEN A HÁTTÉR

977086569300616001

4

A MÚLT ESZTENDŐT ÉRTÉKELŐ DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDES BÜSZKE A MAGYAR KATONÁK EGÉSZ ÉVES TELJESÍTMÉNYÉRE; A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE KIEMELTE A DÉLI HATÁRAINKON TANÚSÍTOTT HELYTÁLLÁSUKAT.

A társadalom által is elismerve

GYORSASÁG ÉS SZAKSZERŰSÉG

NEHÉZ, DE EREDMÉNYES ÉVNEK NEVEZTE 2015-ÖT MAGAZINUNKNAK DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDES, A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKÉVEL ELSŐSORBAN AZ ELMÚLT ESZTENDŐ RENDKÍVÜL, ILLETVE ÚJSZERŰ KIHÍVÁSÁIRÓL BESZÉLTÜNK.

MAGYAR HONVÉD

– A múlt év hozott egy előre nem tervezett, hatalmas feladatot a honvédek számára. Miként értékelik katonáink az ideiglenes határrendés feladatát a legfontosabb munkájuk mellett? ...

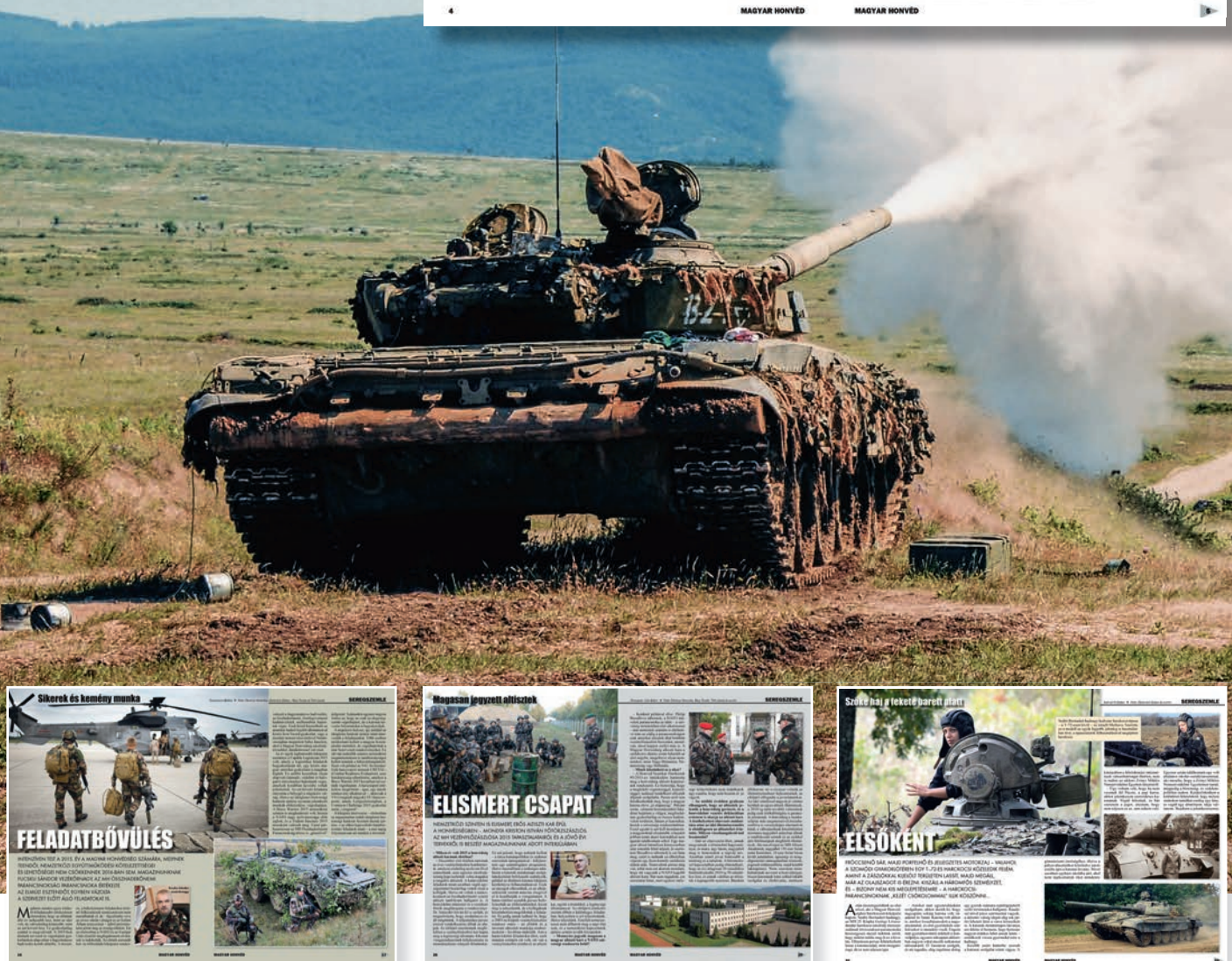
– Több órát, mindegyikünknek. ...

– Milyen viszonyok között végezték a feladatot? ...

– Milyen viszonyok között végezték a feladatot? ...

– Milyen viszonyok között végezték a feladatot? ...

MAGYAR HONVÉD

16 Az elmúlt esztendő gyakorlatain ismét prioritásként jelent meg a felkészülés az országvédelmi feladatokra.

28 A haderő gerincét adó altisztai kar elismertsége nemcsak itthon, de külföldön is egyre növekszik.

32 A Tatán szolgáló Szabó Bernadett hadnagy a Magyar Honvédség első női harcoksi-parancsnoka.

**A MAGYAR HONVÉD
MAGAZIN KÖVETKEZŐ
SZÁMA
2016. FEBRUÁR 12-ÉN
JELENIK MEG.**

HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZOLGÁLTATÓ KÖZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

HADERŐ

Gyorsaság és szakszerűség 4

NAGYVILÁG

Kétarcú Afrika 8

Radar 12

Missziós hírek 14

SEREGSZEMLE

Feladatbővülés 16

Decemberben történt 20

Szállítók 24

Elismert csapat 28

Elsőként 32

Előtérben a háttér 36

HADITECHNIKA

Pontosabban, messzire 40

HÁTORSZÁG

A jövő katonái 44

Időutazás 48

Nincs kegyelem 52

Huszárkalandok 56

Gépek az emberért 60

Ünnepeltünk 61

Közérdekű 62

**A Honvédelmi
Minisztérium magazinja
XXVII. évfolyam 2016.
1. szám**

Kiadja a HM ZRÍNYI Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

Felelős kiadó:

Dr. Bozsonyi Károly
ügyvezető

Nyomtatás:

A kft. saját nyomdájában

Felelős vezető:

A kft. ügyvezetője

Szerkesztőség: 1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B Postacím: 1440
Budapest, Pf. 22 Tel.: 459-5315,
HM: 27-913 fax: 459-5351
E-mail: magyarhonved@armedia.hu

Főszerkesztő:

Szabó Béla

Főszerkesztő-helyettes:

Feith László

Olvasószerkesztő:

Győri László

Lapszerkesztők:

Sinka István, Trautmann Balázs

Régió-tudósítók:

Galambos Sándor, Kálmánfi Gábor

Fotóriporterek:

Dévényi Veronika, Galovtsik Gábor,
Krasznai-Nehrebeczky Mária,
Rácz Tünde (képszerkesztő), Tóth László

Tervezőszerkesztő:

Gábor Mariann

E havi magazinunkat

Feith László szerkesztette

Borítófotó: archív

ISSN: 0865-6932

Lapunk az Európai Katonai Sajtószövetség
(European Military Press Association) tagja

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta
Rt. Hírlapüzletága (1089 Bp. VIII.,
Orczy tér 1.), előfizethető valamennyi
postán, kézbesítőknél, e-mailben:
hirlapelofizetes@posta.hu,
faxon: 303-3440.

További információ:

06-80-444-444

44 Mérföldkőhöz érkezett az ország egyetlen honvéd középiskolája, a Kratochvil Károly nevét viselő debreceni intézmény.

A társadalom által
is elismerve

GYORSASÁG ÉS SZAKSZERŰSÉG

NEHÉZ, DE EREDMÉNYES ÉVNEK NEVEZTE 2015-ÖT MAGAZINUNKNAK DR. BENKŐ TIBOR VEZÉREZREDES. A HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKÉVEL ELSŐSORBAN AZ ELMÚLT ESZTENDŐ RENDKÍVÜLI, ILLETVE ÚJSZERŰ KIHÍVÁSÁIRÓL BESZÉLGETTÜNK.

– A múlt év hozott egy előre nem tervezett, hatalmas feladatot a honvédség számára. Miként értékeli a katonáknak az ideiglenes biztonsági határzárnál végzett munkáját, melyek voltak a legfőbb tapasztalatok?

– Úgy érzem, mindannyian büszkék lehetünk katonáink egész éves teljesítményére, kiemelve azt a helytállást, amit déli határainkon tanúsítottak. A Magyar Honvédség most is bizonyította, hogy a hazai kötelezettségein túlmenően nemzetközi feladataiban is képes elismerést

kiérdemelve részt venni, nemcsak vörösiszap-katasztrófa, árvíz vagy egyéb természeti csapás esetén tud idejében cselekedni, hanem akkor is, ha sürgős határrendészeti lépésekre van szükség. Képesek voltunk viszonylag rövid idő, bő három hónap leforgása alatt mintegy háromszáz kilométeres szakaszon komplex, helyenként két-háromsoros műszaki zárrendszerrel lezárni az egész déli határt. Mindeközben, a rendőrökkel közösen, a visegrádi négyek (V4) segítségével, kivettük részünket ennek megfelelő védelméből is. Azóta több

Dr. Benkő Tibor
vezérezredes

külföldi megfigyelő, vegyes összetételű katonai delegáció járt a térségben, s általános véleményük szerint

példa nélküli volt az a gyorsaság és szakszerűség, ahogy az ideiglenes határzárát a meghatározott szakaszon kiépítettük.

– **Milyen egyéb feladatokba vonható be a honvédség a migrációs válsággal kapcsolatban, a jogszabály-módosítások alapján?**

– A jogszabály-változás hatályba lépésétől kezdve a honvédség is részt vesz a határ védelmében a magyar–szerb és a magyar–horvát határszakaszon. Segítette és továbbra is segíti a rendőrség munkáját, ott és akkora erővel, ahol, és amikor szükség van rá. Részen új feladatként jelentkeztek a rendőrséggel közösen végzett rendészeti tevékenységek, de Koszovóban és Cipruson eddig is teljesítettek efféle küldetést a katonák. A párizsi terrorcselekmények óta pedig a nagyobb városokban, a forgalmasabb tereken járőr feladatokat is ellátnak a katonai rendészek.

– **Milyen visszajelzések érkeztek az állampolgároktól a katonák munkájáról?**

– A legnagyobb elismeréssel, régen tapasztalt nagy támogatással fogadták katonáinkat az egész országban, nem csak azokban a régiókban, ahol szolgáltak. Az emberek számára megnyugtató érzés a katonák jelenléte az utcákon is, ugyanakkor elgondolkodtató, hová jutottak az események a világban, hogy ezt kell tennünk. Jóleső érzés, és erőt ad a

katonák számára a társadalom eddig tapasztalt figyelmes gondoskodása. Szívből köszönöm a Magyar Honvédség vezetése és a katonák nevében is a magánszemélyek, vállalkozók, önkormányzatok és szervezetek felajánlásait, amelyekkel támogatták katonáinkat munkájukban a Határozott Fellépés 2015 gyakorlat, a Közös Akarat 2015 feladat, valamint az ideiglenes biztonsági határzár építése során. A családi otthontól távol, határ menti szolgálati helyeiken a katonák megélték, átérezték a feljükk áradó, megtisztelő gondoskodást.

– **Melyek voltak a legnagyobb nehézségek a határzár építése során? Hogy bírják a fokozott terhelést a katonák?**

– Az időjárás bizonyult a leginkább problémásnak. Nyáron öt hőségriasztás is volt, ősszel pedig különösen a több napig tartó, folyamatos esőzés okozott kényelmetlenséget a katonáknak. Természetesen el is fáradtak, de bírták a terhelést. Többször megfordultam közöttük, és problémákat jelző, jobbító javaslatokat ajánló katonákkal találkoztam, elégedetlennel nem. Technikai szempontból a horvát–magyar határszakasz építése jelentett nagyobb kihívást, mert az sokkal bonyolultabb, átszegdeltebb terep, mint a szerb–magyar határ. Itt sokszor kellett nagy erőgépeket és jelentős emberi erőt is alkalmazni a határnyiladék megtisztításához,

mielőtt elkezdhetjük volna a műszaki rendszer kiépítését. A feladat váratlansága okán nagy kihívásnak bizonyult a tevékenység logisztikai biztosítása is, éppen ezért volt különösen fontos az ottani települések önkormányzatainak megértő, segítő támogatása, amelyért köszönet illeti őket. Való igaz, a munka elején tapasztalhattunk olykor döccenőket, de végül minden nehézségen sikerült úrrá lenni: ezért is illeti elismerés a logisztika és a híradó, informatika szakterületen szolgálókat. Ebben a tevékenységben az egész Magyar Honvédség részt vett valamilyen formában; csak a határ menti feladatokba több mint hétezer katona kapcsolódott be. Az összefogás jó példáját tükrözte a V4 országok felajánlása, amely lehetőséget biztosított az együttműködésre és segítette a határ menti feladatokat is. A rendőrséggel és a büntetés-végrehajtás szakembereivel is jó volt az együttműködés.

– **A Balkánnal kapcsolatban a migrációs krízis kirobbanása óta egyre több aggályos megnyilvánulás érkezik meghatározó politikusoktól, szakértőktől. Érzékelhető-e bármi a megnövekedett feszültségből az ott szolgálatot teljesítő magyar katonák mindennapjaiban? Rendelkezünk-e vészforgatókönyvekkel?**

– Ahogy a másfél éve rendszeresen előforduló erőszakos események is bizonyítják, Koszovóban továbbra is számítani lehet elszórt etnikai incidensekre, ezért a nemzetközi katonai és rendőri erők jelenléte a jövőben is szükséges. A katonai feladatok végrehajtása jól halad. A KFOR – az afganisztáni, iraki vagy afrikai missziókhöz képest – a nyugalmasabbak közé tartozik. Ugyanakkor fokozottabb éberségre figyelmeztetnek bennünket azok a hírek, amelyek szerint a Balkánról sokan csatlakoztak az Iszlám Államhoz, s egyre több, általuk kiképzett, harcokban edzett, mindenre elszánt terrorista érkezik vissza a Balkánra. A párizsi merényleteket követően meghozott hazai, megerősített biztonsági intézkedések nyomán valamennyi misszióinkban, így a balkáni kontingenseinknél is szigorító intézkedéseket vezettünk be.

– **Milyen visszajelzések érkeznek a szövetségesektől az iraki szerepvállalásról?**

– Rendkívül pozitívak. Minden olyan országban, ahol valamilyen válsághelyzet alakult ki, és gond van a biztonsággal, elsősorban annak újbóli megteremtésére kell nagy figyelmet fordítani. Ehhez rendőrségre, katonaságra, belső erőre van szükség, amely képes garantálni mindezt, viszont ezt az erőt ki kell képezni, fel kell készíteni. Ezeket a feladatokat a magyar katonák Erbil térségében is kiválóan végzik. A párizsi merényletek után új hullámokat vet a terrorizmus elleni küzdelem, mindenki belátja, hogy még nagyobb összefogásra van szükség. Magyarország és a Magyar Honvédség pedig az elsők között kapcsolódott be a szóban forgó műveletekbe több mint száztíz fővel, a régióból egyedülként. A válság térségében tehát tovább kell fokozni ezt a szerepvállalást, mert – amint korábban elmondtam – egy olyan terrorhálózatot, mint az Iszlám Állam, nem lehet kizárólag légierevel, légicsapásokkal felszámolni. Emellett az utánpótlásuk problematikája is alapvető kérdés: a szervezet anyagi erőforrásait mindenképpen el kell vágni, és akkor még nem ejtetünk szót az ideológia terjedéséről, amit szintén kezelni kell. Ez egy roppant nehéz helyzet.

– **A szövetségesekkel folytatott rendszeres konzultációk alapján lát esélyt érdemi előrelépésre a közeljövőben?**

– Rendkívül nehéz megmondani, hogy mit tekinthetünk érdemi előrelépésnek. A műveletekbe már most is

több mint hatvan nemzet kapcsolódott be, én magam is több vezérkari főnöki konferencián vettem részt a témában, de még a koalícion belül is másként ítélik meg a dolgokat; viták alakultak ki, kételyek merülnek fel. Párizs bizonyosan hoz majd ezen a téren is jelentős változásokat, módosításokat, de szerintem a honvédséget túlzott mértékben ezek nem érintik, hiszen ahogy említettem, mi már korábban csatlakoztunk a műveletekhez.

– **Gyökeresen más jellegű misszióknak tekinthető a balti légtérvédelmi művelet. Hogyan vizsgáztak a magyar pilóták?**

– Különösen fontos, a honvédség legújabb történetében merőben újszerű feladatról beszélünk. Aktív részesei lehettünk egy olyan küldetésnek, amely a NATO alapfilozófiájából fakad: védőernyőt nyújtani olyan tagországok számára, amelyek ezt saját erejükből nem képesek biztosítani. A baltikumi légtérrendészet jelentősége ráadásul számottevően megnőtt az orosz–ukrán konfliktus kirobbanása nyomán. Magyar pilóták mindaddig nem teljesítettek ilyen formában missziós feladatot, eddig még nem települtek több hónapra harci repülőgépeink bevetésre készen idegen – bár szövetséges – ország földjére. A helyszín és az ebből adódó körülmények is jelentősen különböztek az itthonitól. Észtország, Lettország és Litvánia a NATO külső határait jelen-

tik, és esetükben nemcsak szárazföld, de tenger felett is vigyázni kellett a légtérrel. Az utasszállítók és a kisrepülőgépek feledékeny személyzetének figyelmeztetése mellett a pilótáinknak kötelességük volt az orosz légierő részéről végrehajtott, éberségüket tesztelő akciók felügyelete is. Az átlomány december közepéig mintegy 360 repült órát teljesített, számos éles és több tucat gyakorló riasztásra reagált szakszerűen.

– **Ha már a légierőről beszélünk: hatással voltak-e a 2015-ös év feladataira a repülőbalesetek, illetve azok következményei?**

– Sokkal feszesebbé tették a munkát, de teljesítettük valamennyi kötelezettségünket, legyen szó a hazai, a szlovéniai vagy a balti államok légtérének védelméről, vagy az ehhez kapcsolódó feladatokról. Arról sem szabad megfeledkezni, hogy mind ezen feladatok folyamatos ellátása mellett folytatni kellett a felkészülést is, hiszen január elseje óta készenlétben van a V4 EU-harccsoport, amelynek közvetlen légi támogató képességét a magyar Gripenek adják. Ami a vadászgépeket illeti, az egyik javítás alatt áll, a másik helyett pedig be kell szereznünk egyet a gyártótól. Mindkét gépet pótolni szeretnénk 2016 folyamán.

– **Milyen esetleges fejlesztésekre ad lehetőséget a 2016-os költségvetés? Hogyan áll például a helikopter-beszerzések ügye?**

– A 2016-os esztendő költségvetési szempontból még nagyon nehéz év lesz. A helikopterekről kérdeztél, ugyanakkor látnunk kell, hogy még a 2010-ben meghirdetett program befejezése – a katonák új, korszerű ruházattal és modern egyéni felszereléssel történő ellátása – is várat magára. Más területeken is van még mit pótolnunk. Persze elengedhetetlen szükség van a katonai helikopterekre is, így bízunk benne, hogy a beszerzésükről szóló döntés hamarosan megszületik.

– **Melyek lesznek a 2015-ben megkezdett illetményemelés folytatásának további lépcsőfokai?**

– A júliusi, átlagosan harmincszázalékos illetményemelést követően január elsejétől időszerű a következő lépés, miszerint 2019. január elsejéig minden évben öt-öt százalékos béremelés lesz. Vagyis a 2015 első félévi illetményhez képest akkorra ötvenszázalékos bérfelértékelés várható. Azonban az életpályamodell nem csak az illetményemelésről szól. Ez a pályakép alapvetően három pilléren nyugszik: az egyik az előmeneteli rendszer és illetményfejlesztés, a másik egy új lakhatási támogatás megteremtése, amelynek kidolgozása már az utolsó fázisában tart. A harmadik pillér pedig egy új közigazgatási biztosítási rendszer, amely a katonákra is vonatkozna; ez 2016 végére készül el. Ha mindez realizálódik, akkor mondhatjuk, hogy felépítettünk egy új pályaképet.

KÉTARCÚ AFRIKA

NEM KÖNNYŰ EGY OLYAN SOKSZÍNŰ, TÁVOLI KONTINENS BIZTONSÁGPOLITIKÁJÁT „BEVINNI” A HAZAI MÉDIÁBA, A KÖZGONDOLKODÁS TÉMÁI KÖZÉ, MINT AMILYEN AFRIKA. PEDIG A JELENTŐS GAZDASÁGI NÖVEKEDÉST FELMUTATÓ FÖLDRÉSZ SAJÁTOS – A TERRORIZMUSSEL ÉS A MENEKÜLTKÉRDÉSSEL IS ÖSSZEFÜGGŐ – PROBLÉMÁI KIHATNAK EURÓPÁRA IS. MINDERRŐL DR. MARSAI VIKTOR, A NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM OKTATÓJA, AFRIKA-SZAKÉRTŐ BESZÉLT MAGAZINUNKNAK.

Közvetlenül inkább a közel-keleti válságok (Szíria, Irak), illetve az ukrán konfliktus hatását érezzük. Nem csak a földrajzi távolság nehezíti az afrikai kontinenst érintő konfliktusok megértését, sokkal összetettebb kérdéskörrel van szó: nehezebb azokat felvázolni, viszonylag egyszerű üzeneteket készítve „eladni” a közvélemény számára.

Éppen ezért nem meglepő, hogy a menekültkérdéssel kapcsolatban Európa csak a tüneteket próbálja kezelni, és nem az okokkal foglalkozik. Az, hogy Szíriából az Iszlám Állam térnyerése, hatalma miatt menekültek érkeznek, könnyen befogadható információ. Ugyanakkor az Afrikában zajló folyamatok, illetve azoknak a gazdaságot, a túlnépesedést, a klíma-

változást, a biztonsági kihívásokat érintő dimenziói sokkal nehezebben érthetők meg, adhatók át. Főleg úgy, hogy Európa (s benne Magyarország) Afrikáról kialakított képe az 1990-es éveket, vagyis a sötét, polgárháborúktól, éhínségektől sújtott évtizedet tükrözi. Ha az emberek nem látják, hogy az elmúlt 20 esztendőben a negatívumok mellett mennyi pozitív

változás történt, nagyon nehéz feladat a jelenlegi állapotok, illetve az ide vezető folyamatok megértetése, bemutatása. Igaz, a helyzet átalakulóban van: Magyarország a déli nyitási programját követve erősíti afrikai jelenlétét például az ott dolgozó diplomaták létszámának növelésével, új nagykövetségek megnyitásával.

Ha a biztonságpolitika területét nézzük, akkor megállapítható: az elmúlt 15 esztendőben Afrika „próbált visszatérni a térképre”. 2001 e tekintetben is paradigmaváltást hozott: az Amerikai Egyesült Államok a szeptember 11-i terrortámadás után rájött, hogy a káoszba sülyedő államok, így az afrikai „fehér

Képkocka a Boko Haram propaganda-videójából.

Csak a kiegyezés hozhat békét Afrikának.

foltok” nem csupán lokális, de globális veszélyt is jelentenek. Ennek megfelelően fokozott figyelmet fordít Afrikára, s már állandó katonai bázissal (Camp Lemonnier, Dzsibuti) is rendelkezik a kontinensen. 2007. október elsején pedig megalakították az amerikai fegyveres erők afrikai parancsnokságát (USAFRICOM) is. A nyugati államok viszont csak akkor avatkoznak be fegyveresen Afrika konfliktusaiba, ha azt érzik, hogy azok közvetlenül is hatnak rájuk. Erre kiváló példa Mali esete: a 2012 januárjában az ország északi felén kitört tuareg-felkeléssel nem igazán foglalkozott senki, mondván, hogy az csak egy belháború a sok közül. Amikor azonban a dzsihadista erők kezdték átvenni a vezető szerepet, és fennállt a veszélye annak, hogy egy islamista-radikális állam alakul ki, Franciaország 2013 januárjában fegyveres erővel közbelépett. (Opération Serval).

Az 1990-es sötét évtized után az afrikai államok döntő többsége rájött (igaz, több millió halott árán), hogy saját helyzetük stabilizálásában, a konfliktusok felszámolásában, a gazdasági növekedés megindításában nem számíthatnak külső segítségre, magukra maradtak. Évtizedes polgárháborúk, belharcok, államok közötti összecsapások, népiirtások után nyilvánvalóvá vált, hogy konszenzus nélkül nincs stabilitás és fejlődés, elmaradnak a befektetők. Ez a központi kormányzatoknak, a különféle népcsoportoknak és az elit-

A nyugati államok csak akkor lépnek fel fegyveresen, ha érdekeiket érzik veszélyben.

Ahol rendszerezsek a terrortámadások, elmaradnak a befektetők.

nek egyaránt rossz volt. Az elhúzódozó fegyveres konfliktusok után pedig az emberek végre békét akartak. Az elmúlt 10 év több sikertörténetet is hozott. Etiópia például ma a világ leggyorsabban fejlődő gazdaságának számít, évi 10 százalék körüli GDP-növekedéssel, Angola fővárosa, Luanda pedig ma már a világ egyik legdrágább városa. Angola egyébként még segítő kezet is nyújtott egykori gyarmatosítójának, Portugáliának: államkötvények vásárlásával komoly részt vállalt abban, hogy az ibériai ország elkerülje az államcsődöt – vagyis a szerepek mára már alaposan megváltoztak. De kiemelhető például a malária elleni gyógyszerek kutatásában vagy a mobiltelefonokra épített

A kontinenst a szárazság is sújtja.

Luanda, az afrikai fejlődés egyik jelképe.

bankrendszerek fejlesztésében és alkalmazásában betöltött afrikai vezető szerep is. A fejlődés mindazonáltal féloldalas maradt: a szolgáltatások piaca bővül, de hiányzik mellőle a megfelelő vásárlóerővel rendelkező fogyasztói társadalom. Azt sem látni, hogy az egyes országok kormányai mit kezdenének a hihetetlen mértékű népességbővüléssel. Emellett vannak olyan államok – Dél-Szudán, Szomália vagy a Közép-afrikai Köztársaság – is, amelyek megragadtak az 1990-es éveket jellemző polgárháborús szinten.

Egyértelműen segíti a különböző fegyveres vagy terroristacsoportok toborzását, terjeszkedését a társadal-

A nagyhatalmaknak az a kényelmes, ha Afrika csak a nyersanyagot adja...

Camp Lemonnier: az amerikai támaszpont Dzsubutiban.

mi egyenlőtlenségek növekedése, a népességrobbanás miatti munkanélküliség. Az elemzések, vagy például az Al Shabaab terrorszervezetből kiugrott egykori harcosokkal készített interjúk szerint elsősorban nem az ideológiai elkötelezettség, hanem inkább egzisztenciális okok miatt csatlakoznak sokan az iszlamista terrorcsoportokhoz: a szomáliai Al Shabaab vagy a nigériai Boko Haram mindenekelőtt karrierlehetőséget ad a fiataloknak. A statisztikák szerint az új tagok döntő többsége csonka, nagyon szegény családból érkezik, így az ideológiai agymosás is sikeresebb lehet.

Jellegzetes afrikai biztonsági probléma a fiatalokból verbuválódott bűnözői csoportok, egy-egy városnegyedet ellenőrző bandák tevékenysége. Észak-Nigériában például lényegében nem működik a közoktatás, így a fiatal fiúkat a családok úgynevezett Korán-iskolákba küldik, a több száz kilométerre lévő intézményekbe azonban csak autóstoppal lehet eljutni. Sok esetben persze

az iskolába tartó fiúk, az utcára került árvák bandákba verődnek, és machetékkel, késekkel tartanak uralmuk alatt egész városrészeket. Az afrikai országok zömében ez a jelenség nagyobb gond, mint az iszlamista radikális szervezetek működése.

Marsai Viktor szerint ugyanakkor kevés az esélye annak, hogy afrikai terrorszervezetek Európában hajtsanak végre támadásokat. Jól látható, hogy akár a párizsi merényletek, akár az amerikai San Bernardino városában történt támadás sem frissen érkezett afrikai menekültekhez vagy bevándorlókhöz köthető, hanem már évek, évtizedek óta ott élő személyekhez.

Nem szabad azt sem elfelejteni, hogy az európai terrorcselekmények áldozatainak száma eltörpül például a Nigériában, Szomáliában vagy éppen a polgárháborús Szíriában és Irakban elkövetett merényletekben elhunytak száma mellett. Európa terrorfenyegetettsége még mindig alacsonyabb. Fontos megjegyezni azt is, hogy

bár az afrikai terrorszervezetek már használják az Iszlám Állam (csakúgy, mint korábban az al-Kaida) logóját, nem beszélhetünk egységes, globális terrorhálózatról. Ezek a csoportosulások alapvetően helyi tényezők, mint a már említett Al Shabaab vagy a Boko Haram. Európai terjeszkedésükhöz, a támadások megszervezéséhez és végrehajtásához helyismeret, kapacitások, kapcsolati hálóknak kellene. Jelenleg ezek a szervezetek inkább a túlélésért küzdenek, köszönhetően az afrikai kormányerőknek, illetve az azokat katonailag támogató külső szereplőknek.

A menekültek, az országukat elhagyó tömegek problémáját tekintve ugyanakkor nem nagyon látszik a megoldás. A fegyveres konfliktusok, a keménykezű, autoriter kormányok és a túlnépesedés (alig száz esztendő alatt 100 millióról egymilliárd főre nőtt Afrika lakossága) miatt ez a folyamat a belátható jövőben is jellemző lesz. A legtöbb, otthonát elhagyni kényszerülő afrikai – hasonlóan a szír, az iraki vagy az afganisztáni menekültekhez – a környező államokban keres menedéket. A megoldást nehezíti, hogy míg az iraki, szíriai vagy afganisztáni fegyveres konfliktusok esetén feltételezhetjük, hogy lehetőség van a lezárásukra, a helyzet konszolidálására, stabilizálására, addig Afrika problémái megoldhatatlannak látszanak. A népességrobbanás, a természeti erőforrások fogyása miatt egyre gyakrabban vívott háborúk, a felemás gazdasági fejlődés, a társadalmi egyenlőtlenségek fennmaradása, növekedése egyaránt azt jelzi: még hosszú ideig számolnunk kell a kontinenssel összefüggő biztonsági problémákkal.

Az arab tavasz után menekültek tömege indult meg a Földközi-tengeren át Európába.

VETERÁNOK ÚJRA SZOLGÁLATBAN

Az Iráni Iszlám Köztársaság haditengerészei igazi veteránokat állíthatott ismét csatasorba. A Sikorsky ASH-3D Sea King helikoptereket az Agusta gyártotta, s a megrendelt példányokat 1978-tól szállították le. A hűs helikopterrel tengeralattjárók és hadihajók ellenőrzését végezték, de az iráni forradalom (1979) után megszűnt az alkatrész-utánpótlás, a műszaki támogatás. Irán így saját erőből, az általuk gyártott alkatrészek beépítésével működteti Sea King flottáját. Ez nem egyszerű feladat: például a legutóbb átadott gép nagyjavítása is 37 hónapig tartott.

tasnimnews.com

ÁTADTÁK A MÁSODIK IL-476-OST

December másodikán vehette át az orosz légierő a második Il-76MD-90A négyhajtóműves nehéz szállító repülőgépet. Az Aviastar-SP repülőgépgyárban átadott, 0105 lajstromszámú modell a gyár tervezőmérnöke után a Viktor Livanov nevet kapta. Az Il-476-os néven is ismert, az Il-76-os család új generációs tagjaként továbbfejlesztett repülőgép modern, színes LCD-monitorokkal felszerelt pilótafülkét, továbbá takarékosabb és erősebb PS-90A-76 hajtóműveket kapott. Tervezett élettartama 30 évre vagy 30 ezer repült órára, míg maximális hasznos terhelése 52 tonnára nőtt. A gépekből az orosz védelmi tárca 2012 októberében négy milliárd dollárért 39 darabot rendelt.

Aviastar-SP

ATOM-TENGERALATTJÁRÓ BRAZÍLIÁNAK?

Brazília folytatja a PROSUB-programot, amelynek célja egy saját erőből kifejlesztett, nukleáris meghajtású vadásztengeralattjáró-típus megépítése és hadrendbe állítása. Az ehhez szükséges technológiai háttér Franciaországból, az állami tulajdonban lévő DCNS cégtől érkezik, amely a Rubis-osztályú vadász-, illetve a Triumphant-osztályú ballisztikusrakéta-hordozó, nukleáris tengeralattjárók megkonstruálásával komoly tapasztalatokra tett szert. A cél, hogy a leendő tengeralattjárók alkatrészeinek, rendszereinek legalább 95 százaléka brazil fejlesztésű és gyártású legyen.

Brazilian Defence Ministry

IRÁNY A PART!

December negyedikén hadrendbe állt a királyi ausztrál haditengerészet második, Canberra-osztályú, partra szállítást támogató hajója, a HMAS ADELAIDE (L01). A 27 ezer tonna vízkiszorítású, 9 ezer mérföld hatósugarú hajó 110 harc- és gépjárművet, négy LCM-1E partraszállító hajót és nyolc helikoptert (a szóba jöhető típusok: MRH90, CH-47F Chinook, S-70B-2 Seahawk, Bell Armed Reconnaissance Helicopter, MH-60R Seahawk) képes a fedélzetén fogadni. A hajó alkalmas lesz a helyből fel- és leszállni képes F-35B Lightning II vadászbombázó repülőgép üzemeltetésére is, köszönhetően a repülőfedélzet 13 fokos szögben kialakított „súgrósáncának”, valamint a hat speciális leszállóhelynek.

navaltoday.com

ÖNÁLLÓ HARCIBOTOK

Az orosz United Instrument Manufacturing vállalat bejelentette, hogy olyan technológiák kifejlesztésén dolgozik, amelyek az emberéhez közelítő képességekkel és önállósággal vértézhetik fel a jövő robotarcsait. A mérnökök szerint a leendő szárazföldi rendszerek gyakorlatilag emberi beavatkozás nélkül mozoghatnak, teljesíthetik küldetésüket. Ehhez GPS és GLONASSZ műholdas navigációs rendszereket, nagy felbontású kamerákat, kifinomult, tanulásra alkalmas mesterséges intelligenciát használnak. A robotok képesek lesznek egymással és másokkal, akár távolról irányított felderítő repülőgépekkel is kommunikálni, a felderítő vagy harci feladatokat együttműködve végrehajtani. A fejlesztés során igyekeznek az elektromágneses kisugárzást is minimalizálni, megnehezítve a robotok észlelését.

UIMC

ÉRKEZIK AZ ÍJÁSZ

A svéd haditechnikai beszerzésért felelős ügynökség, az FMV és az északi ország hadseregének A9 tüzérségi ezrede a hadrendbe állítás előtti utolsó éleslövészetet hajtott végre az Archer (Íjász) önjáró tüzérségi löveggel. A feladatot december elején, többféle lövedéket és hajító-töltetet is tesztelve végezték el. A sikeres próbák után 2016 februárjában adják át a hadsereg számára az első négy löveget. A gumikerekes, terepjáró alvázra épített, páncélozott toronyban egy 155 milliméter űrméretű löveg kapott helyet. Az Archer hatásos lőtávolsága (lőszertípustól függően) 30–60 kilométer. Az eszközből Svédország huszonegyet rendelt az A9 ezred részére.

FMV

KOSZOVÓI LÁTOGATÁS

Kétnapos hivatalos látogatást tett Koszovóban dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke. Az általa vezetett delegációt a pristinai repülőtéren Korom Ferenc dandártábornok, a KFOR parancsnokhelyettese és Enyedi Attila alezredes, az MH KFOR Kontingens 13. váltásának parancsnoka fogadta. Benkő vezérezredes programja során találkozott Guglielmo Luigi Miglietta vezérőrnaggyal, a KFOR parancsnokával, állománygyűlést tartott a Novo Selo-i tábor magyar békefenntartóinak, s jelképesen átadta nekik a Honvédsuli Egyesület programjában részt vevő gyerekek által küldött karácsonyi ajándéksomagokat.

Koós Sándor zászlós

Fotó: MH KFOR Kontingens

HATÉKONY EGYÜTTMŰKÖDÉS

Ismét KFOR-szintű gyakorlaton bizonyították felkészültségüket a portugál–magyar Harcászati Tartalék Zászlóalj (KFOR Tactical Reserve Maneuver Battalion – KTM) békefenntartói a Pristina közelében lévő Vrelóban. A Silver Saber elnevezésű kiképzési eseményt évente kétszer rendezik meg azzal a céllal, hogy egységesítsék a Koszovóban szolgáló nemzetek tömegkezelési technikáit. Egyúttal felméri azt is, hogy a többnemzeti erők kritikus helyzetben miként képesek együttműködni egymással, illetve más szervezetekkel, például az Európai Unió koszovói rendőri és polgári missziójával, valamint a helyi rendőrséggel. A gyakorlaton a portugál vezetés alatt álló magyar Charlie század katonái kiválóan helytálltak.

Koós Sándor zászlós; fotó: MH KFOR Kontingens

EUFOR-MEDÁLT KAPTAK

Békefenntartó szolgálatuk végéhez közeledve EUFOR-medált kaptak a szarajevói Butmir-táborban szolgáló magyar katonák. A ceremónián Mihóczy

Zoltán dandártábornok, az EUFOR törzsfőnöke elmondta, hogy hozzáállásuknak, szolgálati feladataik kitűnő ellátásának köszönhetően az elmúlt időszakban tovább javult az EUFOR-ban a magyar katonák professzionalizmusáról alkotott vélemény. Az ünnepségen – amelyen részt vett Négyesi József, hazánk bosznia-hercegovinai nagykövete is – száznegyvenhárom magyar katona vehette át az EUFOR ALTHEA misszió sikeres teljesítését igazoló medált.

Dr. Hajós Dezső ömt. alezredes; fotó: EUFOR

SZEMREVÉTELEZÉS SZARAJEVÓBAN

Fürst Tamás ezredes, kijelölt parancsnok irányításával szemrevételezésen jártak az MH EUFOR Kontingens következő, tizennyolcadik váltásának kulcsbeosztású katonái Szarajevóban, a Butmir-táborban. A delegáció tagjai megismerkedhettek a kontingens feladat- és okmányrendszerével, tájékoztatást kaptak az előttük álló kihívásokról, illetve a jelenlegi biztonsági helyzetről. Mindezek mellett megtervezték és pontosították a kontingens átadás-átvételével, valamint az év elején esedékes váltással kapcsolatos teendőket is.

Nevelős László őrnagy

Fotó: Marcsingó András százados

MAGYAR SZUPERSZTÁROK

A belgiumi Monsban települt NATO-parancsnokságon rendezték meg a „SACEUR-trófea” utolsó versenyét, a „Superstar” elnevezésű megmérettetést. Az évi tíz versenyszámból álló sorozat havonta egy-egy sportágra fókuszált, a végső vetélkedésben azonban a csapatok tagjainak, különböző mozgásnemekben, egy nap alatt kellett számot adniuk erőnlétről, kitartásról és ügyességről. A harmadik helyen végzett, „NATO SOUTH” nevet viselő csapatnak – olasz és spanyol versenyzők mellett – négy magyar katona is tagja volt. Közülük Csizmadia Csaba alezredes az Év Sportolója címet érdemelte ki, míg Skrinjár Eszter őrnagy a „Superstar” legeredményesebb női versenyzője lett.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

AFRIKAI MEDÁLPARÁDÉK

A Közép-afrikai Köztársaságban, az ENSZ Többdimenziós Integrált Stabilizációs Műveletében (MINUSCA) szolgáló első – négyfős – magyar kontingens tagjai átvették a misszióban tanúsított helytállásért adható kitüntetést. A főparancsnokságon dolgozó törzstisztek, Rumbach Szabolcs alezredes és Molnár András őrnagy az ország fővárosában, Banguiban, míg a katonai megfigyelőként szolgáló Kiss Alajos alezredes és Brunner Tamás százados Bossangoában, a kameruni zászlóalj ünnepségén kapták meg a munkájuk elismeréseként a medálokat.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

Sikerek és kemény munka

FELADATBŐVÜLÉS

INTENZÍVEN TELT A 2015. ÉV A MAGYAR HONVÉDSÉG SZÁMÁRA, MELYEK TEENDŐI, NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI KÖTELEZETTSÉGEI ÉS LEHETŐSÉGEI NEM CSÖKKENNEK 2016-BAN SEM. MAGAZINUNKNAK FUCSKU SÁNDOR VEZÉRŐRNAGY, AZ MH ÖSSZHADERŐNEMI PARANCSNOKSÁG PARANCSNOKA ÉRTÉKELTE AZ ELMŰLT ESZTENDŐT, EGYBEN VÁZOLTA A SZERVEZET ELŐTT ÁLLÓ FELADATOKAT IS.

Majdnem minden egyes értékelő-feladatsabó értekezleten elmondom, hogy az előttünk álló év nehezebb lesz, mint az idej volt, de valószínűleg könnyebb, mint az azt követő lesz. Ez gyakorlatilag ezúttal is megvalósult. A 2015-ben általunk tervezett és végrehajtott gyakorlatokon alapvetően a hagyományos hadviselés került előtérbe. A misszi-

ós, a békefenntartó feladatokra történő felkészítések természetesen nem maradhattak el, de – figyelembe véve az orosz–ukrán válságot és az Iszlám Állam térnyerését – újból prioritásként jelent meg az országvédelem. Ezt az elsősorban a NATO és az Európai Unió részéről megfogalmazott elvárások is indokolták. Az elmúlt esztendő két- és többoldalú kiképzési rendez-

Fucsku Sándor
vezérőrnagy

vényeit a hagyományos hadviselés, az összhaderőnemi, összefegyvernemi hadműveletek szellemében hajtottuk végre. Ezek közül kiemelhető az amerikai haderő kijelölt állományával közös Iron Sword gyakorlat, vagy a tizenhét nemzet részvételével Németországban megtartott Saber Junction, ahol a Magyar Honvédség zászlóalj-törzsekkel, dandártörzsszel vett részt.

Az év egyik legfontosabb kiképzési eseménye a Capable Logistician 2015 volt, amely a logisztikai feladatok begyakorlásán túl, egy közös magyar–amerikai gyakorlatot is magában foglalt. Ez utóbbi keretében olyan alapvető (támadó, védelmi és halogató) műveleteket hajtottunk végre, amelyek korábban kevésbé voltak jellemzőek. Az ezt követő feladatra rányomta a bélyegét a migrációs válság, illetve az ideiglenes biztonsági határzár építése nyomán jelentkező munkák előkészítése, végrehajtása. A Brave Warrior 2015 nemzetközi szinten is meghatározó volt, hiszen a NATO nagy nyilvánossága előtt zajlott, és a Trident Juncture 2015 részeként valósult meg. Ezzel párhuzamosan az MH Összhaderőnemi Parancsnokság törzse is „gőzerővel”

dolgozott. Számunkra ugyanis nagyon fontos az, hogy ne csak az alegység-szintű végrehajtást, de a katonai tervezési folyamatokat is begyakoroljuk.

A migrációs helyzet, így például az ideiglenes határzár építése miatt átterveztek a feladatainkat. Több esetben módosítani kellett a magyar hozzájárulás mértékét, de végrehajtottuk a már betervezett rendezvényeket. Ez idő tájt tudniillik számos nemzetközi megmérettetésen is tanúbizonyságot kellett tennünk a felkészültségünkről. Ilyen volt például az 5/62. lövészzászlóalj-harccsoport nemzeti CREVAL- (Combat Readiness Evaluation), azaz harcképesség-ellenőrzése, amelyet a Brave Warrior 2015 keretében terveztünk végrehajtani. A harccsoport értékelése megtörtént – igaz, egy másik rendezvény alkalmával –, akárcsak a V4 (visegrádi négyek) EU-harccsoporté, amely Lengyelországban, a Common Challenge 2015 gyakorlat során „vizsgázott”.

A kiképzés áttervezése – elsősorban az augusztusban indult ideiglenes biztonsági határzár feszített ütemű építése, s az ehhez kapcsolódó határbiztosítási feladatok miatt – a mai napig folyamatosan ad munkát a törzsnek.

A Magyar Honvédség, és alapvetően az MH Összhaderőnemi Parancsnokság katonai szervezetei számára nagy terhet jelent mindez. Emiatt nagy elmaradásban vagyunk a szabadságok kiadása terén. Ugyanakkor minden újabb feladatot úgy hajtunk végre, hogy az alaprendeltetésből adódó tevékenységeinket sem hanyagoljuk el; ezek sorába ráadásul újabbak is kerültek a migrációs válság következtében.

A legfontosabb küldetésünk továbbra is a felkészülés az országvédelmi feladatokra; ennek szellemében fenntartjuk, biztosítjuk a szükséges erőket és eszközöket. Ehhez kapcsolódóan módosításokat kellett végrehajtanunk a felkészítésben, a tervezésben és az ütemezésben. „Apróságokat” (például a tervezett alakí-módszertani foglalkozásokat) átütemeztük a 2016-os évre. De a továbbiakban sem tudunk eltekinteni azoktól a teendőktől, amelyek azt a célt szolgálják, hogy az állomány

katonának nézzen ki és katonaként viselkedjen.

2016-ban folytatjuk azt a több esztendeje elkezdett kiképzési és felkészítési programot, amelybe már elődeim is nagy energiákat fektettek.

Ezt – a vezetéssel – kis mértékben átalakítottuk, az új kihívások miatt. Az Amerikai Egyesült Államok Európában állomásozó erőinek gyakorlat-sorozatához, az Atlantic Resolve-hoz kapcsolódva számos olyan rendez-

vényen, felkészítésen veszünk majd részt, amelyeken eddig még nem. Az amerikai haderő kijelölt egységei egyébként 2015-ben is több, a magyar katonákkal közös erőpróbát tartottak; ez a trend folytatódik az idén is. Lesznek olyan magyarországi rendezvényeink, amelyek szintén a NATO nagy láthatóságú gyakorlatsorozatához kapcsolódnak, s persze nem maradnak el a saját, haderőnem és fegyvernem-specifikus kiképzéseink sem.

Itt kell megemlíteni a V4 EU-harcsoportba felajánlott elemek – például közvetlen légi támogatás, különleges rendeltetésű erők, CIMIC/PSYOPS –, illetve a magyar vezető nemzeti szereppel megvalósuló modulok felkészítését.

A légierő szakma-specifikus felkészítési rendezvényeinek sorába tartozik a Tiger Meet 2016, a közeli légi harc gyakorlásának klasszikus eseménye, de újra lesz személyi kutatómentő gyakorlat is. Nagyon fontos az előretolt repülésirányítók felkészítése, ami már túlmutat a légierőn, hiszen ezt közösen kell végrehajtani a szárazföldi haderőnimmel.

Idén is részt veszünk a többnemzeti Tisza Zászlóalj gyakorlatán (Blonde Avalanche), amelynek 2015-ben Magyarország adott otthont, s felkészülünk a nemzeti és NATO-ellenőrzések kapcsán végrehajtandó feladatokra is. Ezeket mindig valamilyen rendezvényhez kapcsoljuk majd. Ilyen lesz a 2. zászlóaljharccsoport CREVAL-ellenőrzése 2016 őszén, vagy a

NATO-nak, az ENSZ-nek, az EU-nak és más nemzetközi szervezetnek felajánlott modulelemek TACEVAL- (Tactical Evaluation – harcászati értékelő program) és a különleges műveleti erők SOFEVAL- (Special Operations Forces Evaluation) ellenőrzése. Nem szabad elfelejteni, hogy a „vizsgát” mindig megelőzi egy speciális kiképzés, amelyet gyakorlattal zárunk. Továbbra is kiemelt feladatunk a balkáni egyesített hadszíntéren vállaltaknak megfelelő misszió biztosítása. Viszonylag nagy létszámmal képviseltetjük magunkat, hiszen például csak Koszovóban, a KFOR-ban mintegy 350 katonánk tevékenykedik. Ami pedig az EUFOR-t illeti, 2016 első hat hónapja során még kinn tartózkodik egy századunk, amely aztán az év második felére úgynevezett köztes tartalék minősítést kap, tehát Magyarországról látja el feladatát, egy

kihelyezett elemmel. Folytatja tevékenységét az iraki, kiképzést biztosító kontingensünk. Az afganisztáni Eltökélt Támogatás Műveletben (Resolute Support Mission) az eddig alkalmazott elemekkel veszünk részt az új esztendőben is.

Szólnom kell arról is, hogy a tervezést és a végrehajtást egyaránt befolyásolják a honvédségnél meglévő hiányosságok. Komoly ráfordítás szükséges egyebek mellett a technikai eszközöket, illetve a katonák alapfelszerelését illetően. Van még tennivaló az egyéni felkészítés terén is: mindenképpen további lépéseket kell tenni annak érdekében, hogy ugyanúgy értelmezzük a kapott feladatokat. Hiszen legyen szó árvízről, migrációs válságról vagy katonai műveletről, az azokkal kapcsolatos tevékenység megtervezését egységesen kell elvégeznünk.

RANGOS ELISMERÉS

A NATO Egészségügyi Szolgálatfőnökeinek Bizottsága (Committee of the Chiefs of Military Medical Services in NATO – COMEDS) 2015-ben a budapesti székhelyű NATO Katona-egészségügyi Kiválósági Központnak (NATO KEKK) adományozta a harctéri egészségügyi ellátás megteremtőjét, a kiváló francia katonai sebész ábrázoló festményt, a Dominique-Jean Larrey-díjat. A COMEDS által adható legmagasabb szintű, a NATO egészségügyi transzformációjáért, a többnemzeti összefogás elvének népszerűsítéséért, illetve a nemzetek közötti hatékonyabb együttműködés elősegítéséért odaítélt elismerést dr. Stefan Kowitz orvos dandártábornok, a NATO KEKK igazgatója vette át Brüsszelben.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

MISSZIÓS FELKÉSZÍTÉS

Az MH KFOR Kontingens 14. váltása megkezdte felkészülését a missziós feladatra az MH 5. Bocskai István Lövészdandár hódmezővásárhelyi helyőrségében. A kontingens tagjai a dóci lőtérben békefenntartó lögyakorlaton vettek részt, melynek keretében az ellenség harcképtelenné tételét sajátították el, illetve a hangadók „kiemelését” a lázongó tömegeből. A foglalkozás sajátossága, hogy a katonáknak az emberi élet kioltása nélkül – vagyis a céltáblák egy adott felületét eltalálva – kell megoldaniuk a löfeladatokat. A felkészülés a továbbiakban elméleti képzéssel, illetve speciális gyakorlatokkal folytatódott.

Kép és szöveg: Búz Csaba hadnagy

SIKERES EGYÜTTMŰKÖDÉS

Számos újdonságot tartogatott a tizennyolc éve rendszeresen megrendezett Wise Foresight elnevezésű román–magyar közös kiképzési rendezvény, amelynek résztvevői, a biztonságpolitikai környezet változásait szem előtt tartva, elsősorban a hibrid hadviselés elleni fellépésre koncentráltak. A Magyar–Román Közös Békefenntartó Zászlóalj munkájába, a NATO-szintű Operation Atlantic Resolve gyakorlatsorozat keretében, amerikai katonák, illetve a Thunder Cloud 2015 elnevezésű közös kiképzésre hazánkba érkezett A–10-es csatarepülőgépek is bekapcsolódtak. A közel négyszáz katona összehasonlásával végrehajtott erőpróbát követően – a magyar–román közös zászlóaljnál érvényes évenkénti váltásnak megfelelően – az egység új parancsnoka Claudiu Topor alezredes lett.

Kálmánfi Gábor; fotó: Rácz Tünde

KÉPESSÉGFELMÉRÉS

A 2009-ben létrehozott Többnemzeti Civil-katonai Együttműködési Csoport (Multinational CIMIC Group – MNCG) a NATO speciális nemzetközi köteléke, amely a békeműveleti és válságreakáló műveletekben a civil-katonai együttműködés teljes spektrumán bevethető, harcászati és műveleti szinten egyaránt. A csoport munkájában részt vevő MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központnál négyfős olasz delegáció tartott CREVAL-ellenőrzést, amelynek során tájékoztak a NATO Reagáló Erő (NRF) 2016. évi váltásába felajánlott tízfős magyar CIMIC-csoport felépítéséről, képességeiről, illetve meggyőződtek a központ állományának felkészültségéről, technikai eszközeinek alkalmazhatóságáról is.

Kép és szöveg: Zsigmond Réka

RENDAHAGYÓ LÖVÉSZET

A Magyar Tartalékosok Szövetségének (Matasz) hagyományőrző díszütege zajfelmérés céljából hajtott végre próbálövészetet első és második világháborús ágyúkkal a HM Védelemgazdasági Hivatal táborfalvai lökísérleti és vizsgáló állomásán. A háborús kegyeleti szertartások elengedhetetlen kellékei a díszlővések, s az ehhez szükséges lövegeket, illetve azok kezelőszemélyzetét a Matasz díszütege, illetve a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum biztosítja a HM Társadalmi Kapcsolatok Hivatal számára. Táborfalván ezúttal egy első világháborús hegyiágyúval és egy második világháborús könnyű páncéltörő ágyúval végeztek vaklőszeres próbákat, valamint műszeres zajméréseket.

Kép és szöveg: HM Társadalmi Kapcsolatok Hivatal

HELIKOPTER-HARCÁSZATI SZIMPÓZIUM

Budapesten rendezték meg az Európai Védelmi Ügynökség (European Defence Agency – EDA) 6. helikopter-harcászati szimpóziumát, amelyen kilenc nemzet, valamint négy kiképzéssel foglalkozó nemzetközi szervezet, illetve parancsnokság képviseltette magát. A résztvevők tájékoztatást kaptak az EDA támogatásával zajló

kiképzési tanfolyamokról, programokról, kiemelt napirendi pontként értékelték az Italian Blade 2015 elnevezésű erőpróbát (amelyen hazánkat egy Mi-17 típusú szállítóhelikopter és 23 katona képviselte), továbbá áttekintették a 2017-ben Magyarországon megrendezendő Fire Blade többnemzeti gyakorlat kiképzési céljait.

Kép és szöveg: honvedelem.hu

PRÁGAI TANÁCSKOZÁS

A tömeges migrációs válság enyhítéséről és az aktuális biztonsági helyzet legfőbb kérdéseiről tárgyaltak a Visegrádi Együttműködés – vagyis a visegrádi négyek (V4-ek) – országainak védelmi miniszterei Prágában. A találkozón dr. Simicskó István honvédelmi miniszter kiemelte a V4-ek együttműködésének szerepét, amely új fejezetet nyitott a hatékony védelem terén. A honvédelmi tárca vezetője hangsúlyozta: a cél az, hogy az Európai Unió legszorosabb, legsikeresebb és legstabilabb regionális együttműködését alakítsák ki. Ennek fontos állomásaként idén januártól a visegrádi négyek közös harccsoportot helyeznek készenlétbe; a négyezer fős alakulatban Magyarország 640 katonával vesz részt.

Honvédelmi Minisztérium; fotó: mocr.army.cz

KONFERENCIA SZÉKESFEHÉRVÁRON

Magyarország erőn felül teljesíti szövetségi kötelezettségeit – jelentette ki Vargha Tamás, a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára a Magyar Atlanti Tanács „Nemzet és biztonság” című konferenciáján, Székesfehérváron. Az államtitkár előadásában beszélt a biztonsági környezet kiszámíthatatlanságáról, a különböző válságterületek és válsághelyzetek okozta problémákról, illetve a kezeléssel kapcsolatos ellentmondásokról. A konferencián részt vett és felszólalt Fucsku Sándor vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka, prof. dr. Vizi E. Szilveszter akadémikus, a Magyar Atlanti Tanács elnöke és dr. Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere is.

Kép és szöveg: Kálmánfi Gábor

„KÜLÖNLEGES” ZÁSZLÓSZALAG

Őnök élén jártak és példát mutattak az elmúlt évek során a haza szolgálatában – jelentette ki dr. Benkő Tibor vezérezredes Szolnokon, az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj fennállásának tizedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. A Honvéd Vezérkar főnöke beszédében méltatta a Magyar Honvédség és a különleges műveleti zászlóalj erőfeszítéseit a missziós feladatok, illetve az Európát és Magyarországot érintő illegális migráció okozta válság kezelésében. Külön megköszönte a katonák hozzátartozóinak azt az áldozatvállalást, megértést és türelmet, amellyel biztosítják a haza szolgálatához szükséges lelki hátteret. Végezetül a Honvéd Vezérkar főnöke a jeles alkalomból zászlószalagot adományozott a „különlegeseknek”.

Antal Ferenc; fotó: Dévényi Veronika

NAGYKÖVETI LÁTOGATÁS

Pápán tett látogatást Colleen Bell amerikai nagykövet, Siklósi Péter, a honvédelmi tárca védelempolitikáért és védelmi tervezésért felelős helyettes államtitkára, dr. Orosz Zoltán altábornagy, a Honvéd Vezérkar főnökének helyettese és Eric Vollmecke vezérőrnagy, az Európában állomásozó amerikai légierő tábornoka társaságában. Programjuk során egyebek mellett megtekintették a közel háromszáz magyar és mintegy háromszázötven amerikai katona részvételével zajló Thunder Cloud 2015 kiképzési gyakorlat keretében hazánkba érkezett amerikai A-10 típusú repülőgépeket is. A látottak kapcsán méltatták a két ország közötti katonai együttműködést, és kifejezték szándékukat annak további erősítése érdekében.

Draveczki-Ury Ádám; fotó: Tóth László

KATONÁK A RÁSZORULÓKÉRT

A Magyar Honvédség katonái 2015-ben is országszerte részt vettek az immár tízéves múltra visszatekintő Mikulásgyár jótékonyági adománygyűjtő akciójában. Budapesten, az '56-sok terén felállított központi helyszínen az MH Civil-katonai Együttműködési és Lélektani Művelési Központ katonái ezúttal is személyesen segítettek a munkát. Az MH 1. Honvéd Tűzszerész- és Hadihajós Ezred kilenc zsák ruhát és öt zsák játékot szállított a Mikulásgyárba, míg a Bólyon szolgáló tábori ellátó csoport tagjai a migránsválság kezelése mellett arra is szakítottak időt, hogy tartós élelmiszereket gyűjtsenek a rászorulóknak.

Honvedelem.hu; fotó: Galovtsik Gábor

KATONAZENÉSZEINK SIKERE ANGLIÁBAN

Nagy sikert aratott az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár Központi Zenekarának szakalaki bemutatója az angliai The Birmingham International Tattoo-n. A magyar együttes első alkalommal vett részt a népszerű nemzetközi katonazenekari fesztiválon. A központi zenekar előadásai közel tizennyolcezer ember tetszésnyilvánítását vívták ki, mindkét bemutatójuk hatalmas tapsot kapott. A show végén az összes résztvevő egyszerre lépett a közönség elé, s így mintegy ezer zenész közös játékát élvezhette a publikum.

Honvedelem.hu; fotó: központi zenekar

Bármit, bármikor, bárhova

SZÁLLÍTÓK

SEMMI SEM TÖRTÉNIK, AMÍG VALAMI MEG NEM MOZDUL – A KATONAI KÖZLEKEDÉSBEN DOLGOZÓK SZAKMAI ÖNTUDATÁT TÜKRÖZŐ JELMONDAT PONTOSAN KIFEJEZI A KÖZLEKEDÉS JELENTŐSÉGÉT A MODERN KATONAI MŰVELETEKBEN. AZ MH KATONAI KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT 2015. ÁPRILIS ELSEJÉTŐL AZ MH LOGISZTIKAI KÖZPONT ALÁRENDELTSÉGÉBEN, AZ ÚJONNAN MEGALKULT KÖZLEKEDÉSI OSZTÁLY SZAKMAI IRÁNYÍTÁSÁVAL LÁTJA EL A FELADATAIT.

Kemény évet tudhatnak maguk mögött az MH Katonai Közlekedési Központ munkatársai: az elmúlt évben tizenöt különböző szintű gyakorlaton bizonyították, hogy bármit, bármikor és bárhova képesek elszállítani. Saját járműveikkel két és fél ezer, légi szállítással pedig félszáz tonna hadifelszerelést juttattak el egyik helyről a másikra. Nemzetközi és belföldi feladataik végrehajtására igénybe vettek több mint hétszáz vasúti kocsit, hazai viszonylatban mintegy ezer, külföldi utakra pedig

Mogorósi József ezredes

több mint két és fél ezer túlméretes és túlsúlyos gépkocsi útvonalengedélyét állították ki. Kísérték a vasúti szállítmányokat, a közúti konvojokat, karbantartották a hadiutakat és a honvédség iparvágányait. Több mint három és fél ezer honvédségi gépjárműnek biztosították a térítésmentes közlekedését a díjfizetős utakon, negyvenkét (szolgálati járatként leszerződött) autóbusszal pedig a hétköznapokon ezerhatszáz fő részére könnyítették meg a munkába járást. Maradéktalanul teljesítették nyolc nemzetközi szerződésben vállalt kötelezettségüket, a személyszállításra vonatkozó statisztikai adatok szerint pedig a Magyar Honvédség minden második katonája utazott tavaly a közlekedési központ valamelyik járművén.

– Tulajdonképpen ugyanaz a feladatunk, mint az ember keringési rendszerének: eljuttatni a szervezet működéséhez szükséges anyagokat a rendeltetési helyükre – mutatja a

tavalyi gyakorlatokon készült fotókat Mogorósi József ezredes, a központ parancsnoka.

Hazánkban a katonai közlekedés struktúrájának jelentős átalakítása az 1990-es években, megváltozott szövetségi elkötelezettségünk és a hadsereg létszámának jelentős csökkentése következtében történt meg.

– A délszláv háború teljesen új kihívást jelentett: részt vállaltunk a NATO hadifelszereléseinek és csapatainak a Balkánra történő eljuttatásában. A szövetséges erők a taszári reptéren alakítottak ki egy előretolt logisztikai bázist, ahol sok magyar közlekedési kolléga kapott feladatot a katonák és a technikai eszközök fogadása, illetve a balkáni misszióba juttatása alkalmával. Nagyon „korán” kellett tehát megtanulnunk a NATO rendszerében történő együttműködést. Az iraki misszió aztán egy újabb mérföldkövet jelentett a magyar katonai szállítás történetében, ide ugyanis kombinált

módon, szárazföldi, légi és tengeri úton kellett kijuttatni a csapatokat. A technikai eszközöket, a felszerelések többségét, az átadott T-72-es harckocsikat, valamint a NATO Reagáló Erők Zöld-foki-szigeteken tartott gyakorlatán részt vevő eszközeinket a szlovéniai Koper kikötőjében hajóztuk be, a személyi állományt pedig repülőgépekkel szállítottuk. A berakási helyre juttatáshoz, valamint a kirakási pont és a táborok között a vasutat és a közutakat vettük igénybe. Aztán következett a jelenleg is tartó afganisztáni szerepvállalásunk. Az országnak tengere nincs, vasúthálózattal gyakorlatilag nem rendelkezik, a közutakat pedig biztonsági okokból nem vehetjük igénybe. Ezért szinte valamennyi szállítási feladatunkat légi úton, a NATO rendszerében kell végrehajtanunk; ennek köszönhetően kiváló szakmai kapcsolat alakult ki a szövetséges hadseregek katonáival – sorolja a parancsnok.

A közlekedési központ szakemberei felelnek a Magyar Honvédség személyi állományának, technikai eszközeinek, anyagainak központi szállításáért, a szállítmányok kíséréseért. Feladatuk továbbá a katonai oszlopok, túlsúlyos vagy túlméretes járművei közlekedésének engedélyezése és ellenőrzése a közutakon; tervezik, szervezik és végrehajtják a Magyar Honvédség nemzetközi szerepvállalásaiból adódó szállítási és egyéb közlekedési feladatokat. Ugyancsak ők végzik az alakulatok közlekedés-szaktechnikai eszközökkel történő ellátását, az anyagmozgató és rakodógépek beszerzését, bérlésüket, karbantartásukat, javításukat és felújításukat is.

– Alakulatunk szervezeti felépítése feladatrendszerünkhöz igazodik. A hazai szállítások terveinek elkészítéséért és azok végrehajtásáért a Nemzeti Mozdásirányító Központ munkatársai, a személyi állomány és a hadianyagok külföldi mozgatásáért pedig a Nemzetközi Szállítástervező Központ dolgozói felelnek. Szállítási-irányító Központunk tulajdonképpen egy 24 órás közlekedési diszpécser-szolgálat; itt dolgozó munkatársaink feladata a honvédségi szállítmányok figyelemmel kísérése, s fennakadás esetén operatív beavatkozási jogosultsággal is rendelkeznek.

Legfiatalabb egységünk a Mozgást Tervező Központ; ők felelnek a kapcsolattartásért a NATO-val. A Közlekedés-műszaki Központunkban dolgozók (együttműködve a HM Hatósági Hivatallal) az ország védelmi szempontból fontos főközlekedési útjainak, vasútjainak és a hozzájuk kapcsolódó műtárgyaknak a hatósági felügyeletét látják el. Hozzájárulásuk kell például a csapatmozgások szempontjából fontos utak, vasútvonalak

javításához, megszüntetésükhöz, nyomvonaluk megváltoztatásához, a vasútállomásokon lévő rakodók lebontásához vagy áthelyezéséhez. A Költségvetési és Szakanyag-gazdálkodási Központ pedig a közlekedési szaktechnikai eszközök beszerzéséért, karbantartásukért és az alakulatok ezekkel történő ellátásáért felelős – folytatja Mogyorósi ezredes.

A központ állományába tartozik továbbá egy szállító- és szállítmány-

kísérő részleg – feladatuk az elnevezésükből adódik. Az előírások szerint közúton és vasúton kíséretet kell biztosítani minden túlméretes, túlsúlyos – fegyvert, lőszer vagy veszélyes anyagot szállító – hazai és külföldi katonai oszlop mozgásához, valamint a vasúti szállítmányokhoz. A vasúti szállítások biztosítására, az őrség pihentetésére a honvédségnek három, kimondottan erre a célra átalakított saját vasúti kocsija van; ezeket a közlekedési központ táborfalvai bázisán tárolják.

– Itt van ugyanis alakulatunk közlekedési anyagtároló és kiképző részlege, ahol a tanfolyamainkat is tartjuk. Táborfalván történik például a közúton (ADR) és a légi úton (IATA) veszélyes anyagokat szállítók kiképzése, valamint rendszeresen szervezünk rakodógép-kezelői és ügyintézői tanfolyamokat is. A fentiekén kívül van még egy Területi Közlekedési Parancsnokságunk is, amelynek részlegei Szombathelyen, Szegeden és Debrecenben találhatóak. Ezek tulajdonképpen a tömeghadsereg idején a vasúti csomópontokra telepített katonai szállítási területi igazgatóságok utódjai. Részlegeink feladatai is megváltoztak: a felelősségi körzetükbe tartozó régióban segítik és felügyelik a honvédségi szállítások végrehajtását – lapozza az elmúlt év kiképzési tervét Mogyorósi ezredes.

A már rutinjellegűnek számító napi munkák mellett a közlekedési központ munkatársainak az elmúlt évben néhány, általuk korábban még sosem végzett feladatot is végre kellett hajtaniuk. Júniusban például a Capable Logistician 2015 elnevezésű nemzetközi gyakorlatra a német katonák a technikai eszközeik egy jelentős részét a Dunán hozták hazánkba, majd pedig vitték haza. Gönyű folyami kikötőjében történt a ki- és a berakodás, az egész folyamatot a magyar és a német közlekedési szakemberek közösen tervezték, szervezték és hajtották végre. Pár hónappal később pedig Kecskeméten kellett elvégezniük egy igencsak speciális munkát: egy műtárggyá átalakított MiG-21-es vadászgépet emeltek a repülőbázis melletti út frissen kialakított körforgalmának közepébe. Ehhez a 35 tonna emelésére képes Faun Tadano darut használták – ilyen felépítésű daruból csak kettő van az országban, mindkettő a honvédség tulajdona. November 27-én aztán egy újabb különleges feladatot hajtottak végre: rendőri biztosítás mellett, a tűzoltók segítségével és az MH Anyagellátó Raktárbázis munkatársaival közösen szállították a budapesti Kossuth terre az ország fenyőfáját.

– A leglátványosabb és legérdekesebb feladataink egyike a szolnoki repüléstörténeti kiállítóhely gépeinek az idei évre is áthúzódó szállítása.

A múlt év második felében a Magyar Honvédség is részt vett a migránsválság kezelésében: az MH Katonai Közlekedési Központ szállította a Magyar Honvédség személyi állományát és a felszereléseket a határra. A feladat nagyságát jól mutatja, hogy mintegy két hónap alatt közel 3500 fő, 850 tonna anyag és 50 konténer szállítását tervezték, szervezték meg és hajtották végre.

Harmincöt repülőgépet, egyéb fődarabokat, segédberendezéseket, felszereléseket kell átszállítanunk a városon, az egykori indóház területére. A legnagyobb problémát összefoglalóként az időjárás okozta, a rengeteg eső miatt ugyanis szinte járhatatlanok voltak az új kiállítóhely útjai. Éjszaka dolgoztunk, hogy minél kevesebb bosszúságot okozzunk az autósoknak, a helyi lakosoknak – ennek ellenére nagyon sokan voltak kíváncsiak a szállításra. A feltartóztatott gépjárművek vezetői is inkább fényképeztek a telefonjaikkal, mint bosszankodtak. Volt olyan repülőgép, amit a kollégáimnak a tréleren keresztbe fektetve kellett átvinniük az új helyére: a szárnyainak fesztávolsága 12,31 méter volt, a hossza viszont csak 8,61 méter – összegzi 2015 jelentősebb eseményeit Mogyorósi ezredes.

Magasan jegyzett altisztek

ELISMERT CSAPAT

NEMZETKÖZI SZINTEN IS ELISMERT, ERŐS ALTISZTI KAR ÉPÜL A HONVÉDSÉGBEN – MONDTA KRISTON ISTVÁN FŐTÖRZSZÁSZLÓS. AZ MH VEZÉNYLŐZÁSZLÓSA 2015 TAPASZTALATAIRÓL ÉS A JÖVŐ ÉVI TERVEKRŐL IS BESZÉLT MAGAZINUNKNAK ADOTT INTERJÚJÁBAN.

– Milyen év volt 2015 a honvédség altiszti karának életében?

– December első felében tartottuk az éves vezénylőzászlósi konferenciát, amelyen eredetileg nyolcvan fővel számoltunk, azaz egészen zászlóalj-szintig képviseltették volna magukat a rangidős altisztek. A határvédelmi feladatok miatt azonban végül egységsszinttel bezárólag vettek részt a kollégák, illetve ott voltak a tanácskozáson az összhaderőnemi vezető altiszti tanfolyam hallgatói is. A honvédelmi miniszter és a vezérkari főnök meglátogatta a rendezvényt. Dr. Simicskó István fel is szólalt, és megerősítette, hogy eredményes év áll mögöttünk. A teljesítéshez persze jórészt rendelkezésre álltak az alapok. Az előljáró utasításának megfelelően a vezénylőzászlósi kar kapta meg a légénységi állomány fokozati vizsgarendszerének kifejlesztésére és menedzselésére irányuló feladatokat.

Ez azt jelenti, hogy nekünk kellett – a tárca humánpolitikai és szakmai szerveinek támogatásával – kifejleszteni egy számítógépes programot, illetve összeállítani a szükséges adatbázist a katonák mindennapi szolgálatteljesítését befolyásoló szabályzók, például az általános katonai kiképzés kézikönyve felhasználásával. Ezek az anyagok elkészültek, és az elképzeléseink szerint március elsejével el is kezdhetjük a vizsgáztatást. A határvédelmi teendők persze befolyásolták az előkészületeket, kicsit meg is nehezítették, de a kollégáknak köszönhetően megoldottuk a feladatot. Ez pedig annak tudható be, hogy a 2003-ra kiépült vezénylőzászlósi rendszer mára – az elődök és a mostani altisztek munkája eredményeként – kiválóan működik. Ami a határvédelmi feladatokat illeti, ezek minden szintjén ott volt, ott van a vezénylőzászlósi testület és az altiszti

Kriston István
főtörzszászlós

kar, együtt a tisztekkel, a légénységi állománnyal. Az előljárói értékelés szerint ebben a különleges feladatban, helyzetben is jól teljesítettünk, illetve teljesítettünk. Emellett természetesen nem állhatott meg a napi élet sem, és a nemzetközi kapcsolatok építése szintén tovább folytatódott.

– **Mennyire jegyzik magasan a magyar altiszti kart a NATO szövetségi rendszerén belül?**

– Konkrét példával élve: Philip Breedlove tábornok, a NATO műveleti parancsnoka az idén – a szövetség történetében első alkalommal – más nemzetek számára is elérhetővé tette az eddig a parancsnokságon csak amerikai altisztek által betöltött vezénylőzászlósi beosztást, mondván, most kapjon esélyt más is. A Magyar Honvédség altiszti kara a szelekciós eljárás során bekerült az első négybe, megelőzve olyan nemzeteket, mint Nagy-Britannia, Németország vagy Hollandia.

– **Minnek köszönhető ez a siker?**

– A Honvéd Vezérkar főnökének 95/2011-es intézkedése határozta meg a honvédség altiszti képzésének rendszerét. Ez biztosítja, hogy a megfelelő végzettséggel, képzettséggel, tudással rendelkező altisztek álljanak szolgálatba. Persze arról sem feledkezhetünk meg, hogy a magyar katona eleve „jó alapanyag”. Pályám során, valamint beosztásomból fakadóan bejártam a világot, megfordultam gyakorlatilag az összes hadműveleti területen, láttam jó katonákat, hiszek a szövetségi rendszerünkben. Ezzel együtt is azt kell mondanom: a magyaroknál elszántabb, a hazáért jobban tenni akaró katonákkal nem igazán találkoztam sehol. Egy magyar altiszt bármilyen környezetben száz százalék felett teljesít, és szerintem Breedlove tábornok is ezt látta meg, ezért is tudtunk az élbolyban végezni egy ilyen komoly szelekciós eljárás után. Tennivalónk persze még van, tehát nem azt akarom mondani, hogy mi vagyunk a NATO legjobb altiszti kara. Bár nem tagadom, ezt szeretném hinni, mert egykori mély-

ségi felderítőként nem indulhatok úgy csatába, hogy nem hiszem el: jó vagyok.

– **Az utóbbi években gyakran elhangzott, hogy az altisztek jelentik a honvédség gerincét, és a honvédelmi vezetés deklarálta erősíteni is akarja az altiszti kart. A tiszthelyettesi elnevezés módosítása után az idej illetményemelés is elsődlegesen az altiszteket érintette. Milyen visszhangokról tud beszámolni?**

– Ami az elnevezést illeti, annak megvannak a történelmi hagyományai, és mára, úgy látom, nagyjából meg is honosodott a régi-új név. Azonban ennél jóval fontosabb a minőség és a tartalom. A béremeléssel kapcsolatban pedig elmondható, hogy az évi átlagosan 30 százalékos fizetésnövekedés 2019-ig 50 százalékos lesz, és ennek valóban az altisztek a legnagyobb nyertesei. Büszkén

állíthatom: mi is részesei voltunk az illetményrendszer fejlesztésének, az előljáró elfogadta a javaslatunkat. Az idej emeléssel nagyon jó szintre kerültek az egyes altiszti illetmények, a 2019-ig tartó további változások pedig ezek értékállóságára is garanciát jelentenek. A honvédség a munkaerőpiac más szegmenseivel összehasonlítva is versenyképes alternatívát kínál, a változásoknak köszönhetően mostanra nagyjából arányban állnak a rendfokozati szintek és az ezekkel járó felelősségnek megfelelő illetmények. Aki ma elvégzi az MH Altiszti Akadémiát, nagyjából 150 ezer forint nettó fizetésben, 10 ezer forint béren kívüli juttatásban, egészség- és nyugdíjpénztári támogatásban részesül, jogosult nőtlenzállóra, majd később lakáspénzre. Nem szeretem munkáltatónak nevezni a honvédséget, hiszen katonának lenni sokkal inkább szolgálat és élethivatás, mintsem

munka, de a civil életben nem igazán tudnék olyan céget mondani, amely ezt ebben a formában garantálja. A haderő persze az altisztektől is száz százalékos teljesítményt vár el, de a lehető legtöbbet is adja ezért cserébe. Ahol pedig régi elmaradások vannak, például a felszerelés fejlesztése terén, ott is készen állnak a tervek, és haladnak előre a folyamatok.

– **Az életpályamodell hozta változásokkal összefüggésben merre lehet még fejleszteni a rendszert?**

– A NATO ACT (Szövetséges Transzformációs Parancsnokság) és a NATO ACO (Szövetséges Művelési Parancsnokság) 2010-ben adta ki az észak-atlanti szervezet altiszti

stratégiáját, ennek megfelelően az ajánlások a Magyar Honvédségben is bekerültek az altisztképzés rendszerébe. Ilyenkor persze nem lehet szó valamiféle másolásról, hiszen minden országban eltérőek a sajátosságok, de például az ajánlás szellemében mára Magyarországon is kiépült a vezető altiszti rendszer. Ami a fejlesztési irányokat illeti, a nyelvi képzés kiemelt figyelmet kap. Már a kétéves, iskolarendszerű képzésre is alapfokú nyelvvizsgálóval veszik fel a honvéd altisztjelölteket, és a HM eleve nagyon sok energiát fordít erre ma is. Ezzel együtt, szerintem mindenképpen további erősítés szükséges e területen, hiszen a biztonsági

környezet változik, a műveleti tempó fokozódik, és a katonák akár a határon is egyre gyakrabban kerülhetnek olyan helyzetbe, amikor elengedhetetlen a nyelvtudás. Nem nevezném kritikus problémának ezt, főleg, hogy a fiatalok már egyre inkább bizonyos nyelvi alapokkal érkeznek. Emellett pedig folyamatosan figyelni kell a Magyar Honvédség folyamatait is. Még egy konkrét példát említek: jelenleg az altiszteket tekintve látok némi problémát a beosztási szintek és a hozzájuk tartozó rendfokozatok kapcsán. A jövőben azzal kell foglalkoznunk, és úgy kell életpályát építeni, hogy elérjük a beosztásokhoz tartozó optimális rendfokozati kate-

góriákat. Logikus elvárás, hogy az kapja a magasabb illetményt, akinek nagyobb a felelőssége, és több elvárás érvényesül vele szemben.

– **Az oktatást illetően milyen célkitűzéseket tart fontosnak?**

– Hosszú távú célkitűzésünk például, hogy az MH Altiszti Akadémián altiszti kézbe kerüljön a képzés. Ehhez Magyarországon jelenleg még nincsenek meg a feltételek, szemben például az Egyesült Államokkal, Lengyelországgal vagy Szlovéniával. Itt most természetesen nem az akadémia, mint integrált szervezet vezetői beosztására gondolok, hiszen az egy dandártábornoki hely, és ez így is van rendjén. Az viszont kívánatos lenne,

hogy az altiszti kar menedzselje az altisztképzést a maga teljes spektrumában, a tananyagfejlesztéstől kezdve a gyakorlati teendőikig. Hisszük ugyanis, hogy elsősorban altiszt tud altisztet képezni. Ebbe az irányba hat, hogy már létrejött az akadémián, mintegy ottani pillérként, a vezető altiszti oktatási csoportvezetői beosztás, amelyet a Magyar Honvédség első vezénylőzászlósa, Bogdán Tibor főtorzszászlós tölt be. Ő egyébként a NATO szintjén is a téma egyik legelismertebb szakembere. Szintén fontos cél az összhaderónemi vezető altiszti tanfolyam további fejlesztése. Idén már zászlóaljszinten rendeztük meg a tanfolyamot, amelynek nem-

zetközi hetén vendégelőadóként a NATO és ezen belül a visegrádi négyek altiszti élvonalára is itt volt. „A legjobbat várom el tőletek, de biztosítjuk is ehhez a világon elérhető legjobb képzést” – szoktam mondani a résztvevőknek.

– **Vagyis összességében pozitív a mérleg.**

– A célunk az, hogy a NATO élvonalába tartozó altiszti kar tevékenykedjen a honvédségben, és a nemzetközi visszajelzések is azt mutatják, jó úton járunk. Vagyis a szövetséges katonák a kötelező udvariasságon túl is jó véleménnyel vannak rólunk. A problémákkal mi is tisztában vagyunk, keressük az utat ezek megoldásához. E téren egyébként a kommunikáció is fontos, hiszen ha ez jó, a társadalom is érteni fogja, hogy értük vagyunk, és támogat bennünket. Jó példa erre a határnál szerzett személyes tapasztalatom: az állampolgárok szőlőt, süteményt, köszönőleveleket, gyerekrajzokat vittek a katonáknak, mert látták, hogy értük szolgálnak. Vagyis annak érdekében is képezzük altisztjeinket, hogy mindenkiben tudatosuljon: az első és legfontosabb a hazaszeretet, a haza szolgálata.

– **Mennyire elégedett jelenleg az állomány?**

– Az illetményemelés visszhangja egyöntetűen pozitív volt. Úgy tapasztalom, mára javarészt már lecsendesedtek azok a negatív hangok is, amelyek a szolgálati nyugdíj szabályozásának változásai miatt jelentkeztek. Én magam is elmehettem volna egyébként nyugdíjba, hiszen ejtőernyősként, missziós katonaként bőven megvolt a szükséges évem, de az utolsó lehetőségnél a családommal egyeztetve úgy döntöttem: szolgálok tovább. És nem is tudtam volna elképzelni magam a civil életben, hiszen engem a Magyar Honvédség formált, mindent tőle kaptam. Járt ezzel rengeteg lemondás is, hiszen eddig több mint öt évet töltöttem a családomtól távol különböző missziókban. Ugyanakkor fel tudtam építeni egy egzisztenciát, és egy pillanatra sem bántam meg, hogy ezt a rizikósabb, fizikálisan is komolyabb igénybevétellel járó hivatást választottam.

ELSŐKÉNT

FRÖCCSENŐ SÁR, MAJD PORFELHŐ ÉS JELLEGZETES MOTORZAJ – VALAHOL A SZOMÓDI GYAKORLÓTÉREN EGY T-72-ES HARCKOCSI KÖZELEDIK FELÉM. AMINT A ZÁSZLÓKKAL KIJELELT TERÜLETEN LASSÍT, MAJD MEGÁLL, MÁR AZ OLAJSZAGOT IS ÉREZNI. KISZÁLL A HÁROMFŐS SZEMÉLYZET, ÉS – BIZONY NEM KIS MEGLEPETÉSEMRE – A HARCKOCSI-PARANCSNOKNAK „KEZÉT CSÓKOLOMMAL” ILLIK KÖSZÖNNI...

Aztán összetegeződünk az első nővel, aki a Magyar Honvédségben harckocsizó-kiképzést kapott. Szabó Bernadett hadnagy, az MH 25. Klapka György Lövészandár harckocsi-zászlóalj törzsszázadának törzsszakasz-parancsnoka készségesen mesél nekünk arról, hogy miként találta meg őt ez a hivatás. Előzetesen persze feltételezhető lenne a katonacsalád, mint mozgatórugó, de ez nem teljesen igaz.

– Amikor már egyenruhásként szolgáltam, akkor derült ki, hogy nagyapám sokáig katona volt, ráadásul itt Tatán. Katona volt akkor is, amikor összeházasodott a nagyanyámmal, és első gyermekük születésekor is mundért viselt. Engem már gyerekkoromtól érdekelt a honvédpálya, ugyanis édesapám akkoriban nagyon sokat mesélt sorkatonai időszakáról. Ő Taszáron szolgált, és mi tagadás, elég izgalmas dolog

egy gyerek számára repülőgépekről szóló történeteket hallgatni. Ráadásul mivel pécsi származású vagyok, a délszláv válság idején elég sok járőrt lehetett látni a város környékén is. A katonák mindennapos látványa azt ültette el bennem, hogy biztosan nagyon érdekes lehet annak lenni – emlékszik vissza gyermekéveire a hadnagy.

Később azért háttérbe szorult a katonai szolgálat iránti vágya. A

Szabó Bernadett hadnagy kedvenc harckocsi-típusa – a T-72-esen kívül – az izraeli Merkava. Szerinte az a modell az egyik legjobb, jelenleg is használatban lévő, a tapasztalatok felhasználásával megépített harckocsi.

kiterjedően a felsőoktatási intézmények választhatóságát illetően, nem is tudott az akkori Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem létezéséről.

– Úgy voltam velem, hogy ha nem vesznek fel Pécsre, a jogi karra, akkor jelentkezem szerződéses katonának. Végül felvettek, és bár szeretem a jogot, éreztem, hogy nem teljesen ez az, ami nekem való.

Egyszer aztán találkoztam egy volt általános iskolai osztálytársammal, aki mesélte, hogy a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen tanul, mégpedig a biztonság- és védelempolitikai szakon. Kérdezősködtem a különböző feltételekről, hogy milyen szakokon tanulhat esetleg egy lány, és végül úgy döntöttem: ideje váltanom. Beadtam a jelentkezésem, fel-

gimnáziumi érettségihez, illetve a pályaválasztáshoz közeledve jutott eszébe újra a katonai hivatás. Mivel azonban egyházi iskolába járt, ahol nem tájékoztatták őket mindenre

ELSŐ AZ EGYENLŐK KÖZÖTT

Hiába ő az első olyan nő, aki harckocsizó kiképzést kapott, a hadnagy nem foglalkozik ezzel. Mint mondja, ha történetesen a tizedik lenne a sorban, akkor is ugyanilyen lelkesedéssel végezné a feladatait.

vettek a katonai vezetői szakra, majd a második év végén a harckocsizó szakirányt választottam. Bár elsőben még éppen két szakirányt nem szerettem volna: a harckocsizó és a tüzért. Másodikban meg pont e kettő között tévováztam – mondja nevetve.

Az éles váltásról persze a harckocsizók tehetnek – pontosabban az egyetem tavaszi és őszi gyakorlatai. Ezeken ugyanis a különböző technikai eszközök mellett mindig akadt egy-két harckocsi. Szabó Bernadett mindig is szerette az autókat és a különféle gépeket – a T-72-es pedig a technikai mezőnyben is igazi különlegességnek számított.

– Elképzelttem milyen lenne beleülni, vezetni... de fogalmam sincs, hogy konkrétan mi fogott meg bennem! Egyszerűen csak megszületett az az érzésem, hogy ezt nagyon szívesen csinálnám! – meséli a harckocsizó hölgy, akivel éppen beszélgetésünk helyszínén, a szomódi gyakorlótéren, negyedikes korában, a hosszú távú vezetési gyakorlat során esett meg az egyik legemlékezetesebb harckocsis élménye. A gyakorlótér felsőbb részén nagyobb árkok, gödrök találhatók – ami persze nem okoz gondot a T-72-esnek. Csakhogy...

– Úgy éreztem, harmadik sebességi fokozatban is le tudom küzdeni az egyik nagyobb árkot. Össze is jött volna, épp csak a folyékony sárral nem számoltam. A manőver után a nyitott vezetői ülés alján 10–15 centiméter magasan állt a sár; benn ülve meg kellett várnom, amíg kilapátolják azt. A szakoktatóm elsőre kicsit ideges lett, aztán ő is csak nevetett az egészen – idézi fel a történeteket az ifjú tiszt.

Szabó Bernadettet idén augusztus 20-án avatták hadnaggyá, majd a legelső hét tatai laktanya-bemutatója és kiképzése után részt kellett vennie a határvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában. Onnan pedig kis túlzással egyenes út vezetett a Ba-

konyba, a Brave Warrior 2015 gyakorlatra, ahol az ideiglenesen megalakult századnál harckocsi-parancsnoki teendőket látott el.

– Négy-öt hétig harckocsiban ülhettem! A harcászati feladatok végrehajtásánál a harckocsi-parancsnok a szakasparancsnok elgondolása alapján irányítja a harckocsi kezelőszemélyzetét, azaz a vezetőt és az irányzót. Lövészetnél pedig a harckocsi tüzét vezeti, segít az irányzónak, ő határozza meg a megsemmisítendő célt. Igaz, hogy ez volt az első nagyobb gyakorlatom, de csak azon izgultam, hogy mennyire fogadnak el, mint nőt. Felesleges volt, mert férfi beosztottjaim szó nélkül tették, amit mondtam; sőt, úgy kellett lebeszélnem őket arról, hogy segítsenek vinni a harckocsihoz tartozó nehezebb dolgokat. Ezt nem hagyhattam, mert ami az én feladatom, azt nekem kell megcsinálnom – hangsúlyozza Szabó Bernadett.

Az a gyakorlat egyébként más érdekességeket is tartogatott a tatabiaik számára. Elég csak azt a napot említeni, amikor a harckocsi-századnak kellett felkutatnia az amerikai-magyar közös századot, amelynek katonái akkor az ellenség szerepét játszották el. Amellett, hogy az ilyen gyakorlatrészt mindig izgalmas, a Stryker típusú harcjárművekkel operáló amerikaiak bevallották: elég nagy hatással volt rájuk, amikor a fás-dombos területen egyszer csak előbukkant kilenc T-72-es...

Utolsó kérdésemre, hogy vajon milyen is Tatán, illetve konkrétan a harckocsizóknál szolgálni, a hadnagy azt válaszolja: viszonylag könnyű

volt felvenni a fonalat, mert korábbról már ismerte valamennyire az ott szolgálókat. Annak ellenére, hogy a törzsszázadnál folyó munka teljesen újszerű volt számára, hiszen az egyetemen főleg harcászattal és magával a harckocsival foglalkoztak – nem

pedig a mostanihoz hasonló vezetési gyakorlat kiszolgálásával.

– Kezdő tisztként rögtön a sűrűjébe dobtak – és ez nekem nagyon tetszik! Látod, már az első pár hónapomról is bőven volt mesélnivalóm! – zárja a beszélgetést.

Akikről a napi hírekben kevés szó esik

Vokla János
ezredes

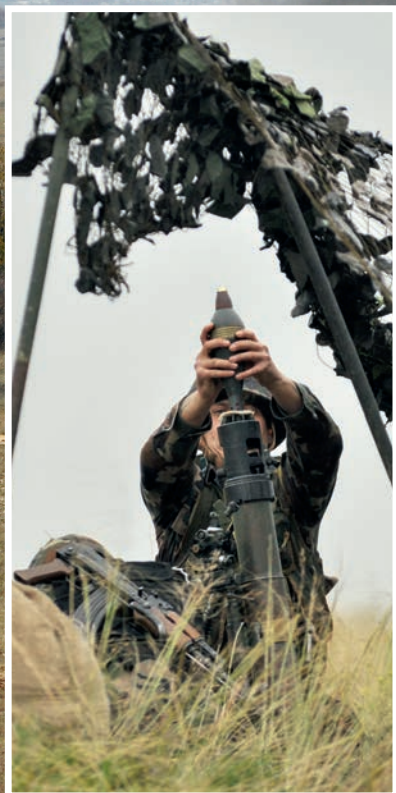
ELŐTÉR BEN A HÁTTÉR

ÖTVENNÉGY GYAKORLAT ÉS KÜLÖNBÖZŐ FELKÉSZÍTÉS TÖBB MINT HARMINCEZER KATONA RÉSZVÉTELÉVEL, MINTEGY HÁROMSZÁZHATVAN NÉGYZETKILOMÉTEREN: AZ MH BAKONY HARCKIKÉPZŐ KÖZPONT (MH BHK) TAVALI GYORSMÉRLEGE ÖNMAGÁBAN IS IMPONÁLÓ, DE VOKLA JÁNOS EZREDES, PARANCSNOK SEGÍTSÉGÉVEL BETEKINTHETÜNK A „KULISSZÁK” MÖGÉ IS.

Az MH Bakony Harckiképző Központ az MH Összhaderőnemi Parancsnokság egyik legfontosabb katonai szervezete. A Magyar Honvédség valamennyi alakulata az MH BHK gyakorlóterein hajtja végre kiképzésének jelentős részét. A központi gyakorló- és lőtér bázisain (Bakony-

kúti, Hajmáskér), Táborfalván és az újdörögdi romvárosban is folyamatos a nagyüzem. Mindez szerteágazó belső felépítést követel. A különböző alegységek közötti koordináció elengedhetetlen ahhoz, hogy feladatainkat hiba nélkül tudjuk végrehajtani – kezdte a háttér bemutatását Vokla ezredes.

A parancsnok először a várpalotai Szimulációs Gyakorló és Kiképző Központról szolt részletesebben. Ott zajlik a számítógéppel támogatott gyakorlatok tervezése, de oda tartoznak az úgynevezett döntnöki állomány tagjai is, akik kettős feladatot hajtanak végre: egyrészt a kiképzésre érkező csapatoknál ők

TERVEZ, ELŐKÉSZÍT, VÉGREHAJT

Az éves kiképzési terv februárban ölt végleges formát. Egy gyakorlat minden esetben az adott alakulat igénybejelentésével kezdődik. Ebben jelölik meg, milyen típusú felkészítést akarnak végrehajtani, hány katonával, mekkora technikai háttérrel, milyen szempontok alapján. Az MH BHK törzse, a Szimulációs Gyakorló és Kiképző Központ koordinál, valamint a bázisok lőtér-üzemeltető szakemberei ennek alapján tervezik meg a konkrét előkészítést, majd a bázis berendezését az adott eseményre. A második fázis maga a gyakorlat, ahol az MH BHK állománya szintén jelen van, hiszen minden kiképzés más és más szegmensekből áll, eltérő berendezésekkel, biztonsági szabályokkal. Hogy ez utóbbit mennyire komolyan veszik, arra bizonyíték, hogy 2015-ben a gyakorlatok során mindössze két baleset történt, ám azok is közlekedési jellegűek voltak, személyi sérülés nélkül.

végzik az okmányellenőrzést, másrészt a gyakorlat során felügyelik a biztonsági rendszabályok betartását, az éles mozzanatokot, s észrevételeket, javaslatokat tesznek az odaérkező alakulatok parancsnokainak. Ami a gyakorlati kivitelezést illeti, abban már egyértelműen az ellenerő-század tagjai a főszereplők.

– Az ellenerő-század 2004 óta működik. Valamennyi ideérkező csapat kiképzése alatt – a missziós és egyéb hazai felkészítéseken – ők játsszák az „ellenséget”, legyen szó támadásról, védelemről vagy gerilla harcmodorról. A gyakorlókkal semmit nem közölnek, hogy minél tökéletesebben szimulálják az éles helyzetekben is előforduló szituációkat – tudtuk meg a parancsnoktól.

A harmadik fázis a visszarendezésről szól. A csapatok kiképzése után az MH BHK visszaveszi a területet, aprólékosan megvizsgálva annak minden részét. Nemcsak az esetlegesen hátramaradt lőszerke és a biztonság miatt van szükség az alaposra, hanem a környezetvédelem miatt is, hiszen a harc kiképző központ egyes területein szigorú Natura 2000-es természetvédelmi előírások vannak érvényben. Ha kell, az alakulat katonái területrendezési munkákat is végeznek; ennek során a műszaki rajok állítják helyre a terepet.

TELJES NAGYÜZEM

– Az MH Bakony Harckiképző Központ csak karácsonykor és nyáron egy hónapra csendesedik el. Az év többi részében mindig zajlik valamilyen felkészítés. Meg kell különböztetnünk fontosabb nemzetközi és hazai gyakorlatokat, törzsfelkészítési rendezvényeket és kisebb harcászati

képzési események elsődleges célja az volt, hogy a NATO-tagországok katonái a szövetség elvárásainak megfelelően gyakorolják a különböző alegységek közötti együttműködést. A több héten át tartó magyar vezetésű parancsnoki és törzsvezetési, valamint harcászati gyakorlatok, éleslövészetek egyben a BHK-nak is kiváló lehetőséget biztosítottak képességeinek bemutatására.

– A Brave Warrior a központ valamennyi alegysége érintett volt.

ti vagy lögyakorlatokat – hallhattuk Vokla ezredestől.

Idén az első nagy nemzetközi gyakorlatra február-márciusban került sor. A Warlord Rock 2015 amerikai–magyar kiképzés során mintegy háromszáz katona gyakorolta a műveleti területre történő átcsoportosítást, a védelmi és támadó tevékenységet, a légideszant műveletek tervezési, szervezési és vezetési feladatait. Májusban már az újdörögdi bázison folyt a munka, ahol az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj katonái amerikai és horvát különleges műveleti erőkkel vettek részt a Jackal Cave 2015 gyakorlaton. A két hétig tartó felkészülésben a légierő katonái is közreműködtek. A még nagyobb volumenű feladat júniusban jött el az MH BHK számára. Ekkor kezdődött a több mint 28 ország mintegy kétezer hazai és külföldi katonáját, továbbá 600 technikai eszközt felvonultató Capable Logistician 2015 gyakorlat, amely a NATO tag- és partnerállami logisztikusainak legnagyobb megmérettetése volt idén.

– Magyarország, mint a gyakorlat fogadó nemzete teljes körű biztosí-

tási és támogatási feladatokat látott el. Ez a harckiképző központ kapacitását is alaposan próbára tette, de zökkenőmentesen bonyolítottuk le a gyakorlatot – értékelt az alakulat parancsnoka.

Az év legfontosabb, egyben az MH BHK számára is a legnagyobb kihívást jelentő nemzetközi gyakorlata kétségtelenül a Brave Warrior 2015 volt, szeptember közepétől október végéig, majd következtek – november utolsó hetétől december közepéig – a Wise Foresight és Thunder Cloud gyakorlatok. A ki-

Hosszú hetekig tartó felkészítésről beszélünk, amelyen hat nemzet katonái vettek részt, köztük több mint ötszáz amerikai. Részünkről ez az esemény jelentette a legnagyobb koordinációs és logisztikai kihívást. A szimulációs központ döntőnkéi állományától a szállítási és kiszolgálási feladatokon át az ellenerő-század közreműködéséig az alakulat minden téren részt vett az erőpróbán – jegyezte meg Vokla ezredes, hozzátéve: rengeteg tapasztalatot szereztek, amelyeket a 2016. esztendő hasonló jellegű kiképzésein hasznosítani tudnak majd.

Ami a tisztán hazai rendezésű gyakorlatokat illeti, a parancsnok a Bakonyi Csapás 2015-öt emelte ki legfontosabbnak. A májustól augusztusig tartó erőpróba a tatai MH 25. Klapka György Lövészdandár a V4 EU-harccsoport részére felajánlott lövészsorozat ellenőrzését, valamint az alakulat harctámogató alegységeinek felkészítését hajtotta végre.

– A Bakonyi Csapás egybeesett a Capable Logistician egyik fázisával, amikor a logisztikai és a manővererők együttműködését tesztelték. Egyre több az összevont kiképzési esemény, amikor több alakulat tartózkodik egyszerre a bázisokon, vagy egy alakulat több alegysége tart egyidejűleg különböző kiképzési gyakorlatokat. Ezek az esetek a központtól is speciális koordinációt igényelnek – hívta fel a figyelmet Vokla ezredes a kiképzési események párhuzamosságára.

A parancsnok a folyamatosan bővülő kiképzési repertoárral összefüggésben külön kiemelte a most már széles körben, az MH BHK-nál pedig szinte folyamatosan alkalmazott MILES rendszerű gyakorlatokat. Ezek lényege, hogy a fegyverekre és az állomány tagjaira olyan szimulációs eszközöket szerelnek fel, amelyek lézerműködésük segítségével jelzik, ha a vaklőszer kilövése után az „ellenséges” katonának találatot kap – „megsérül” vagy „életét veszti”.

– 2015-ben tizenegy alkalommal rendeztünk MILES rendszerű gyakorlatot. A jelenlegi kiképzési körülmények között ez a szisztéma adja a legátfogóbb képet egy gyakorlat eredményességéről, a hibákról és a jó megoldásokról egyaránt – jegyezte meg az ezredes.

DÜBÖRÖG TOVÁBB...

Januárban már a 2016-os gyakorlatok tervezését kezdték meg a harc-kiképző központban. Ez részben az alakulat saját katonáinak missziós és hazai felkészítésére is vonatkozik. 2015-ben az EUFOR-ban, a KFOR-ban és az afganisztáni Eltökélt Támogatás misszióban összesen huszonöt fővel képviseltették

MAGYAR HONVÉD

A Bakony Harckiképző Központ biztosítja mindazokat a feltételeket, amelyek a Magyar Honvédség és a külföldi fegyveres erők csapatai had-erőnemi, összefegyvernemi, szakharcászati, parancsnoki, törzsvezetési és békefenntartó gyakorlatainak végrehajtásához szükségesek. Egyéni, csoportos és kötelékben végrehajtott gyalogsági, harckocsi-, tüzérségi, repülő- és helikopterlövészeteket szervez, haditechnikai eszközöket teszlet. Zászlóalj-, ezred-, dandár-, valamint hadtestszintű parancsnoki és törzsvezetési gyakorlatokat készít elő és vezet le. Szakasz-, század- és zászlóaljszinten éles és szimulációs felkészítéseket szervez, ellenőrzi és értékeli azokat. Kiszolgálja a gyakorlatokat, betartatja a biztonsági rendszabályokat. A központ méri fel a különböző missziókba kijelölt katonák általános katonai képességét is, és szervezi a tanfolyamokat a bemeneteli követelmények teljesítése érdekében.

magukat, az új váltásokba (például az EUFOR 18-ba) pedig már meg is kezdték a felkészülést. Az elmúlt esztendőben más dolguk is akadt az MH BHK katonáinak: a biztosítási feladatok mellett százkét fővel részt vettek a tömeges bevándorlás okozta

válsághelyzet miatt a Közös Fellépés és Közös Akarat gyakorlatokban, s közülük harmincan jelenleg is váltásos szolgálatot látnak el a határ mentén. A nagyobb erőpróbák (Brave Warrior 2016, Várpalota Challenge 2016) sikeres lebonyolítása érdekében a prioritást továbbra is a Szimulációs Gyakorló és Kiképző Központ, valamint az ellenerő-század tevékenysége élvezi, de az MH BHK számára minden kiképzési esemény fontos.

– Bár a logisztika és a felhasznált erőforrások tekintetében különbséget teszünk a gyakorlatok között, a kitzűzött cél megvalósítása érdekében minden esetben ugyanolyan intenzitással dolgozunk. Legyen szó egy missziós bemeneti követelményre felkészítő tanfolyamról, a gépjárművezetői állomány kiképzéséről, épületharcászatról vagy tüzérségi gyakorlatról, mi ugyanazzal a precizitással figyelünk minden részletre – zárta a beszélgetést Vokla János ezredes.

Intelligens tűzérési rendszerek

PONTOSABBAN, MES

A TŰZÉRSÉG A CSATAMEZŐK KIRÁLYNŐJE – TARTJA A RÉGI KATONABÖLCSELET. A KIRÁLYNŐ EGYRE OKOSABB ÉS HALÁLOSABB LETT, KÖSZÖNHETŐEN A LÖVEGEK, DE LEGFŐKÉPPEN A TŰZÉRSÉGI LŐSZEREK FEJLŐDÉSÉNEK.

A második világháborúról a félelmetes orosz tűzérési juthat elsőként az eszünkbe, ha a keleti hadszíntér öldöklő küzdelmeire gondolunk. A Katyusa néven ismertté és rettegetté vált rakéta-sorozatvetők, illetve az offenzívákat több tízezer számban támogató tűzérési lövegek hatása elsöprő volt. A hidegháború során már a lövegek pontossága, hatékonysága, így támadóereje is nőtt. Nem véletlenül: minél kevesebb lövedékkel lehet megsemmisíteni a kijelölt célpontot vagy területet, annál kevesebb lövegre, az azt kiszolgáló tüzérre van szükség.

S persze a logisztikai feladat is könnyebb: kevesebb lőszer kell a hadszíntérre szállítani.

SAJÁT ERŐBŐL

A ló-, majd később gépjárművontatású tűzérési több évszázados képét a második világháborúban megjelent önjáró lövegek változtatták meg – örökre. A hadviselő felek szinte mindegyike kifejlesztett olyan lánctalpas, páncélozott önjáró tűzérési eszközöket, amelyekkel a gyorsan változó frontvonalakon az

eddigieknél hatékonyabban lehetett támogatni a saját erők előretörését. A Wehrmacht-nál hadrendbe állt Wespe és Hummel, a brit Sexton és az amerikai M7 Priest önjáró lövegek kialakításánál a már meglévő harckocsik alvázat használták fel a mérnökök. A világegés lezárása után két irányban is fejlődtek a tűzérési eszközök. Az önjáró lövegek mind jobb páncélvédelemmel, továbbá egyre nagyobb mozgékonyasággal és tüzerővel rendelkeztek. A hagyományos, vontatott tűzérési eszköztárában pedig megjelentek a könnyebb, helikopter alatt függesztve is szállítható lövegek.

Fejlődtek a löszerek is: irányítható, a kilövés után a pályáját korrigálni képes tüzéségi lövedékeket gyártottak, majd állítottak hadrendbe. Elsőként az amerikai hadsereg alkalmazott ilyen eszközt, a félaktív lézeres irányítású M712 Copperhead-et. A 155 milliméter űrméretű löszer célra irányításához külső segítségre volt szükség: a célpont lézeres megjelölésére. A Copperhead-et kétféle módon lehetett alkalmazni. Ha az időjárási viszonyok megengedték, azaz a levegő tiszta (nem párás vagy poros, ami szétszórná és elnyelné a lézersugarat), valamint a felhőalap is kellően magas volt, akkor célpontjának előre kalkulált helyét ballisztikus pályán közelítette meg. A célponttól három kilométerre aktivizálódott az irányítórendszer, nyíltak ki az apró vezetősárnyak és a lövedék követni kezdte a lézeres célmegjelölést. Ha azonban az időjárási viszonyok kedvezőtlenek voltak, akkor a ballisztikus pálya egy előre meghatározott pontján kinyíltak a vezetősárnyak és a lövedék elkezdett „vitorlázórepülni” a célpont felé. A lövedék fedélzeti önirányító rend-

szere olyan szögben irányította magát a célpontra, amely az adott időjárási helyzetben a legnagyobb esélyt adta a visszavert lézersugár észlelésére és követésére. A rendszer arra is figyelt, hogy a végső fázisban legyen elég sebesség a manőverezéshez.

A Copperhead az 1991-es Sivatagi Vihar hadműveletben mutatkozott be; akkor közel százat használtak fel a különleges löszerből. Alkalmazták még a 2003-as Iraki Szabadság Hadműveletben is, de mára már felváltotta az M982 Excalibur család. Ez a löszer már a NAVSTAR amerikai műholdas navigációs rendszer (GPS) adatait felhasználva vezeti rá magát az előre felderített célpontjára. A Raytheon mérnökei jelenleg is dolgoznak a löszer Excalibur S nevet viselő, félaktív lézervezérlésű változatán, amely alkalmas előre nem ismert pozíciójú célpontok leküzdésére is.

A 155 milliméteres Excalibur család tagjait az amerikai hadsereg M109A6/A7 Paladin, a svéd Archer és a német PzH2000 önjáró lövegek, illetve az amerikai M198 és a modernebb, könnyebb M777 vontatott löveg tü-

SZIRE

2S19 Mszta-Sz:
a precíziós
csapásmérésre
is képes orosz
fűzéségi eszköz.

Az orosz Krasznopol irányított tüzérségi lövedék.

zérei is korlátozás nélkül használhatják feladataik végrehajtásához – a hivatalos adatok szerint 20 méter, ám a tesztek alapján kevesebb mint 5 méter pontossággal. A löszertípust az Egyesült Államokon kívül Ausztrália, Hollandia, Kanada és Svédország is hadrendbe állította.

AZ OROSZ VÁLASZ

A Copperhead kifejlesztése mellett persze nem mehetett el szó nélkül a Szovjetunió. A hidegháború során – a hírszerző tisztek munkájának eredményeként – mindvégig pontos információkkal rendelkeztek Moszkvában az M712-es löszerről. A 2K25 Krasznopol tüzérségi rendszer 30F39 lövedéke is a már bevált félaktív léze-

res irányítórendszert használja, azaz itt is szükség van a célpont külső felderítésére és megjelölésére. A 20 kilométer hatótávolságú löszer érzékelőfeje megfelelő időjárási körülmények között 5 kilométeres távolságból képes észlelni a számára kijelölt célpontot. A célpont helyzetének meghatározása után a lövedéket a klasszikus tüzérségi irányzással lövik ki, majd az a célpont felé közeledve, a lézervezérletet észlelve, irányítja magát a kinyílt vezetősárnyak segítségével a becsapódásig.

A 152 milliméter űrméretű lövedékeket 1986-tól állította hadrendbe a szovjet, majd az orosz hadsereg. A löszert szinte az összes ismert orosz tüzérségi eszköz használhatja, így a D-20-as ágyútarack és a modernebb 2A65 Mszta-B, illetve a 2Sz3 Akácija önjáró löveg is. A fejlesztés persze

nem állt le: a 2K25M (Modernizácija) továbbfejlesztett változatának löszere rövidebb, így a 2Sz19 Mszta-Sz automata töltőrendszere is alkalmazhatja. Kialakítottak egy 155 milliméteres változatot is, gondolva a nyugati lövegeket alkalmazó országok piacaira is. Kína például mind a 152 milliméteres eredeti, mind a 155 milliméteres modernizált változatot gyártja licenc alapján, de számos afrikai és ázsiai ország is megvásárolta az orosz irányított löszert.

PONTOSSÁGOT MINDENHOVA!

Az amerikai légierőnél látványosan bevált az a módszer, hogy a hagyományos bombákat utólag felrögzíthető irányítókészlettel teszik intel-

A közeli légitámogatás nem váltotta ki teljesen a tüzérséget.

A Copperhead a becsapódás előtt.

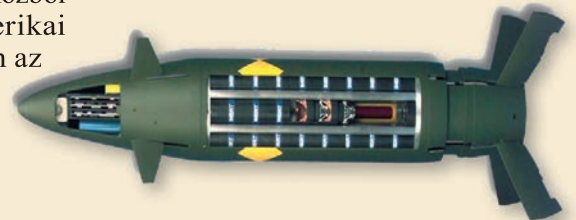
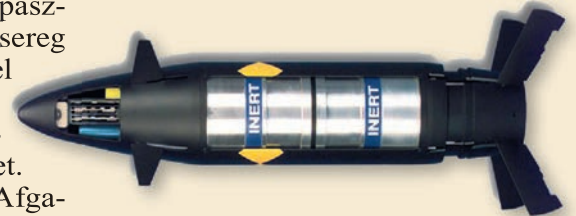
ligens, irányított fegyverré. Ennek megfelelő megoldáson dolgozik az amerikai hadsereg is, csak éppen a 155 milliméteres löszerekkel kapcsolatban. A M549A1 és a M795 löszerekre az ATK cég fejlesztette az XM1156 műholdas vezérlésű precíziós irányítókészletet, amelynek fő előnye az ára. Míg az Excalibur 70 ezer dolláros áron vásárolható meg darabonként, ezt az összeget az ATK az XM1156 esetén 15 ezer dollár alá szeretné levinni. Igaz, az alacsonyabb árhoz kisebb teljesítmény párosul. Az ATK 50 méteres pontosságot ígér, melyet a mérnökök szándékai szerint 30 méterre lehet majd javítani a későbbiekben. Igaz, a tesztek során – megfelelő körülmények között – sikerült 12 méteres pontosságot is elérni. Az XM1156 egyelőre csak a 777A2 vontatott, illetve az M109A6/A7 Paladin önjáró löveggel kompatibilis.

Az elektronika, a számítástechnika fejlődésével mára már lehetővé vált a jóval kisebb kaliberű aknavetőlőszer irányítása is. Az ATK már említett XM1156-os rendszerének

elemeit használták a 120 milliméteres aknavetőlőszerhez gyártott XM395-ös rendszer esetében. A szintén műholdas navigációs rendszert alkalmazó löszer 7 ezer méterről 5 méteres pontossággal ér célba. A fejlesztés igen sürgős volt: az afganisztáni, majd iraki tapasztalatok miatt az amerikai hadsereg 2009 februárjában indította el a beszerzést, majd 2011 márciusában vette át az első, sorozatgyártott irányítókészleteket. A fegyvert 2012 júliusában, Afganisztánban alkalmazták először. A körülbelül 10 ezer dolláros eszközből 5480 darabot vásárolt az amerikai hadsereg, amely, köszönhetően az afganisztáni kedvező tapasztalatoknak, már a továbbfejlesztett változaton dolgozik.

Többféle töltetű löszerre is felszerelhető az Excalibur.

Az M982 Excalibur GPS-adatokat felhasználva vezeti rá magát a célpontjára.

A JÖVŐ KATONÁI

KATONÁS REND, FEGYELEM A FOLYOSÓKON ÉS A TERMEKBEN. VEZÉNYSZAVAK HANGZANAK HALKAN, DE HATÁROZOTTAN. VANNAK, AKIK ÉPPEN EDZÉSRE KÉSZÜLNEK, MÁSONK FEGYVERZETTECHNIKAI FOGLAKOZÁSRA TARTANAK. KÍVÜLRŐL „ALAKIZÁS” HANGJAI SZŪRŐDNEK BE. MINDEN ÚGY ZAJLIK, MINT BÁRMELYIK LAKTANYÁBAN. CSAKHOGY NEM LAKTANYÁBAN JÁRUNK, HANEM AZ ORSZÁG EGYETLEN HONVÉD KÖZÉPISKOLÁJÁBAN, A DEBRECENI KRATOCHVIL KÁROLY HONVÉD KÖZÉPISKOLA ÉS KOLLÉGIUMBAN, AHOL A LEGIDŐSEBB NÖVENDÉK IS MINDÖSSZE TIZENNYOLC ÉVES.

Demjén Béla végzős növendék áll előttünk. Szabályosan jelentkezik katonai oktatójánál, és csak utána válaszol kérdéseinkre. Ugyanazt mondja, mint szinte minden diák, akit megkérdeztünk arról, mi motiválta, hogy éppen ezt az intézményt válassza.

– Tizennégy évesen döntenem kellett a továbbtanulásról. Régi álmom, hogy katona legyek, és úgy

gondoltam, ha ezt az iskolát választom, máris óriási lépést teszek a célom elérése érdekében – hallhatuk.

Sokan gondolkodnak Demjén Bélához hasonlóan. A 2015/16-os tanévre már óriási volt a túljelentkezés. Az iskola népszerűségét jelzi, hogy a jelentkezők az ország több mint nyolcvan településéről adták be felvételi kérelmüket.

Az alkalmassági felmérések után végül hatvanan nyertek felvételt az intézménybe. Az idei ráadásul különleges tanév. Első ízben tűztek szalagot azon növendékek egyenruhájára, akik már a Honvédelmi Minisztérium (HM) közreműködésével kezdték meg tanulmányaikat 2012-ben, és a tárca által fenntartott intézményből távoznak majd 2016-ban.

ORSZÁGOS HÍRNÉV

Magyarországon mintegy tíz évvel ezelőtt zárt be az utolsó katonai középiskola. A felszámolások elhibázott lépésnek bizonyultak, a megszüntetésekkel óriási űr keletkezett a közoktatási rendszerben. Debrecenben minden feltétel adott volt ahhoz, hogy az akkor még Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium néven működő intézményben megteremtsék az új-rakezdés lehetőségét. A cél eléréséhez ugyanakkor hosszú évek kitartó munkája kellett.

A szakközépiskola egyik legnagyobb előnye, hogy közvetlenül az MH 5. Bocskai István Lövészdandár debreceni laktanyája mellett van. Az intézmény a kezdetek óta részt vett a KatonaSuli-programban, s minden igyekezetével azon volt, hogy a legszorosabb együttműködést alakítsa ki a honvédséggel. Mind a Honvédelmi Minisztérium illetékesei, mind a dandár akkori parancsnoka, dr. Böröndi Gábor dandártábornok, mind pedig Debrecen közgyűlése maximálisan támogatták az intézmény törekvéseit. 2012 nyarán a HM és a város végül együttműködési megállapodást írtatott alá. Ezzel az utolsó akadály is elhárult az elől, hogy egy esztendővel később, 2013. augusztus elsején a Honvédelmi Minisztérium váljon az iskola fenn-

Berkecz Gábor

tartójává. Az intézmény nevet is változtatott, és ma már mindenki tudja, milyen oktatás folyik a Kratochvil Károly Honvéd Középiskola és Kollégiumban.

A debreceni képzés rövid idő alatt országos hírnévre tett szert. Az oktatás színvonala, a honvédelmi nevelés pozitív hatása számokban kifejezve is érzékelhetően felkeltette az érdeklődést. A túljelentkezés évről évre nő, a színvonal ezáltal javul, hiszen feljebb lehet emelni a felvételi követelményeket. Berkecz Gábor, az iskola igazgatója ugyanakkor óva int attól, hogy elitképzőt említsünk a „Kratochvil” kapcsán.

– Nagyon fontos cél egy új honvédgeneráció felnevelése. Arra is nagy gondot fordítunk, hogy jellemükben szilárd, céltudatos, saját és környező világuk alapértékeivel tisztában lévő fiatalokat bocsássunk ki az in-

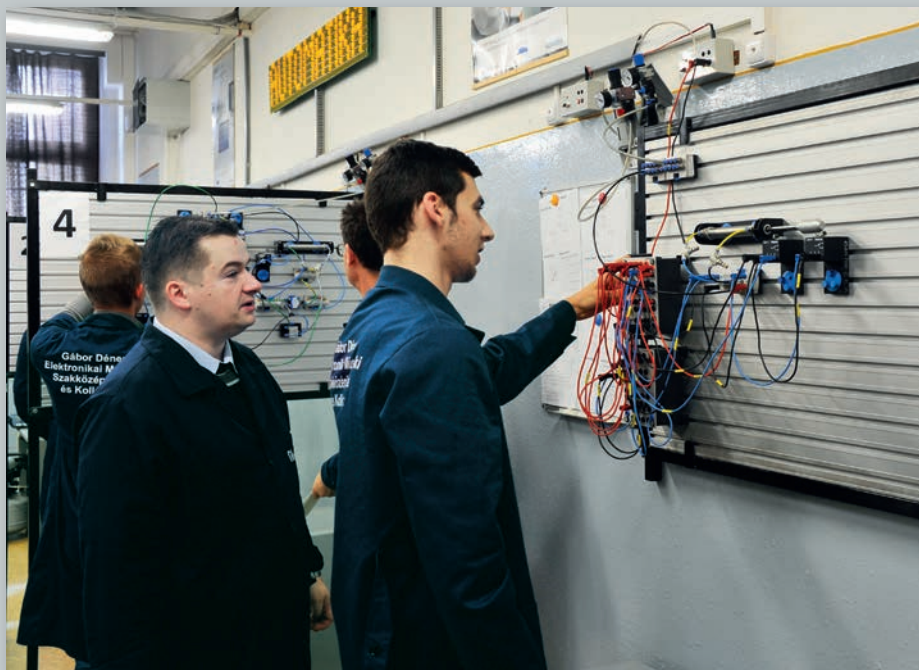
tézményből – vázolta az igazgató, aki nem csinált titkot abból, milyen nehéz út vezetett a sikerig. Az új fenntartói rendszer mindent megváltoztatott, gyakorlatilag a nulláról kellett építkezniük.

– Az első év volt a legnehezebb, óriási feladatok álltak előttünk. Szervezetileg és a jogszabályok tekintetében alkalmazkodnunk kellett az új kritériumokhoz. A HM iránymutatásával dolgoztuk ki az új rendszert, ami cseppet sem volt egyszerű. Egyaránt vonatkoznak ránk a honvédelmi ágazat szabályai, valamint a civil szféra közalkalmazotti rendelkezései. Az iskola helyzete a Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Honvédség rendszerén belül is speciális, hiszen egyfelől ugyanolyan köznevelési intézmény vagyunk, mint bármilyen más civil középiskola, másfelől speciális honvédelmi nevelési rendszert kellett létrehozunk – sorolta az igazgató.

NAPI 24 ÓRÁBAN

A jogi és egyéb szabályozások rendbetétele után a debreceni intézmény végre az ország egyetlen honvédelmi középiskolájaként tárhatta ki kapuit. A munka legnehezebb része még csak ekkor kezdődött.

– Be kellett bizonyítanunk, hogy volt értelme a változtatásoknak, és az igényen túl eredményesek is tudunk lenni. Négy évfolyamon közel kétszáz tanuló vesz részt a honvédelmi nevelési programban. A tantesületet harminchat civil pedagógus, közöttük kollégiumi nevelőtanárok is, valamint tíz katonai oktató alkotja. Utóbbiaknak külön parancsnoka van, aki a középiskola honvédelmi nevelési rendszerét koordinálja. Két szakképző osztályunk is működik, mindkettőben csak civilek tanítanak, ők alapvetően az elektrotechnikai oktatásban vesznek részt. Az iskolának hagyományosan jó a viszonya a regionális elektronikai cégekkel, így kiváló felszereléssel büszkélkedhetünk. Ez az oktatási szegmens egyben azt is jelenti, hogy a diákok egy része az elektronikai pályára is sikerrel léphet, amennyiben nem a katonai hívatást tűzte ki maga elé célul – hangsúlyozta Berkecz Gábor.

Ami a honvédelmi nevelésben részesülő növendékeket illeti, összetett és speciális rendszerben tanulnak.

– Bentlakásos iskoláról lévén szó, a nevelőknek és az oktatóknak napi 24 órában kell megoldaniuk a növendékek elfoglaltságait, szabadidős programjait, pihenését; mindezt úgy, hogy a diákok komplex egyéniségét a katonás renden belül is megőrizzék. Külön öröm, hogy egyre több lány jelentkezik a „Kratochvilba”. A leány növendékeink külön elhelyezési szintet kaptak a kollégiumban, s természetesen női nevelőtanárral felügyeletére vannak bízva. Ezzel azonban véget is

ért a különbség, nekik is ugyanazt a terhelést és követelményszintet kell teljesíteniük, amit a fiúknak. Amivel többet tudunk adni, mint bármilyen más civil intézmény, az a hozzáadott pedagógiai munka, amelyet a törődés, nevelés, oktatás jelszavával végzünk.

Arról, hogy ez a speciális rendszer mit takar a gyakorlatban, már Fekete András százados, az iskola honvédelmi nevelési rendszerének irányítója mesélt, miután útba indított egy szakasz növendéket a közeli edzőterembe.

– A diákok számára reggel hatkor kezdődik a nap. Háromnegyed nyolcig van idő a tisztálkodásra, körlet-

rendezésre, tornára. Az iskolai oktatás általában fél kettőig tart, majd a szabadidő, a szilencium és a vacsora után a sporté és a honvédelmi nevelést elősegítő programoké a főszerep. Különleges foglalkozásaink közé tartoznak a légpuskalövészet, a menetgyakorlat, a térkép- és tereptani ismeretek, az alaki foglalkozások, az önvédelmi és fegyverzettechnikai ismeretek. Ezzel párhuzamosan a közismereti tárgyak mellett a katonai alapismeretek tantárgy oktatására helyezünk nagy hangsúlyt, ez természetesen az érettségi része is. Takarodó 22 órakor van, hogy aztán másnap reggel újra kezdődjön minden előlről – ismertette Fekete százados a napirendet.

Arról éppen a szülői visszajelzések tanúskodnak leginkább, hogy a civil intézményekben szokatlan szabályok alkalmazása mennyire eredményes. A fegyelmetten életmódra nevelés a családokban is érezteti hatását. Ahogy Fekete százados fogalmazott: a kemény munka, a szabályok szerint felállított napi rendszer a diákok magánéletében, a családon belül betöltött szerepükben is visszaköszön.

– Sokszor meghökkennek első évfolyamosaink szülei, hogy milyen rövid idő alatt milyen nagy változáson esik át gyermekük személyisége, természetesen pozitív irányban – jegyezte meg a százados.

Demjén Bélához hasonlóan, a növendékek zöme a katonai hivatást

tűzi célul maga elé. Van, aki a középiskola elvégzése után azonnal szolgálatot szeretne vállalni, nagy többségük azonban (a nyelvvizsga megszerzésének függvényében) a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (NKE) vagy az MH Altiszti Akadémián (MH AA) folytatná tanulmányait. Az intézmény ennek megfelelően kiemelten kezeli a közismereti tárgyak oktatását is, hiszen legyen szó bármelyik felsőoktatási katonai intézményről, a felvételi pontszámok mindenhol mérvadók. Az egyéni sikereken túl minden eredményes felvételi a középiskola statisztikáin is javít, növeli annak presztízsét, így nem véletlen, hogy a „Kratochvil” vezetése igyekszik a legszorosabb együttműködést kialakítani az MH AA-val és az NKE-vel. Az együttműködésnek köszönhetően az idei tanévtől például az altiszti akadémia rendszerében – az érettségi eredményétől függően – pluszpontokat jelent, ha egy diák a debreceni katonai középiskolából érkezik felvételire. Az igazi megmérettetés éppen a most végzős és a következő években ballagó növendékekre vár, az ő felvételi eredményeik mutatják meg a debreceni intézményben folyó képzés sikerességét.

– A mostani végzősök, akik már növendékként kezdték az első évfolyamot, zömében az MH Altiszti Akadémia felé kacsintgatnak, a következő évfolyamok viszont már

valószínűleg az egyetemet célozzák meg elsősorban, hiszen oktatási rendszerünk és a nyelvi képzésünk is évről évre fejlődik – fogalmazott ezzel kapcsolatban Fekete százados.

A LEGFONTOSABB CÉL

Végéhez közeledik debreceni látogatásunk. Berkecz igazgató már a folyosón figyeli diákjait, akik fegyelmezetten, halkán beszélgetve sorakoznak az ebédhez. Elmosolyodik kérdésemen: ha a jövőbe pillanthatna, mit szeretne látni a középiskolájában?

– Azt, hogy az a rengeteg befektetett munka, amit végzünk, eredményként csapódik le a mérnöki, az altiszti és tiszti képzésben, s minél több tanítványomat láthatom majd katonai vagy mérnöki pályán. A legnagyobb jutalom persze az lenne, ha iskolánk egy olyan honvédelmi nevelési programnak lenne a műhelye, amelyre az egész országban tudnak építeni a hasonló jellegű intézmények. A legfontosabb cél, hogy a fenntartó és a szülők is elégedettek legyenek, mi pedig nyugodtan dőlhessünk hátra, mondván: nem dolgozunk hiába.

Hidegháborús hidegrázás

IDŐUTAZÁS

VALAHA MÉG A MAGYAR TÁBORNOKOK KÖZÜL SE MINDENKI LÉPHETETT BE AZ OBJEKTUMBA. „A TITKOSABBNAÁL IS TITKOSABB” VOLT, ENNEK ELLENÉRE MINDEN KÖRNYÉKEN LAKÓ TUDTA: KIS-MOSZKVA – AHOGY ŐK HÍVTÁK – CSAKIS ATOMTITKOKAT REJTHET.

Nem kiránduláson vagyunk, bár a környezetet illetően annak is vehetnénk: dolgozni jöttünk, és mint később kiderült, mindent nagyon komolyan kell venni! Az erdei út végén marcona szovjet katona állja utunkat. Megrémülhetnénk, de szerencsére csak egy pléh „elvtárs” az, „aki” az objektum előtt megálljt parancsol. Mögötte egy felbőszült eb csahol. Bár moszkvai örkutya is lehetne, de csak Leó, a hazai, kaukázusi jellegű négylábú veszi komolyan feladatát. Így fogad minket Kis-Moszkva. A beléptetés sem szokványos: az engedélyek, a személyazonosság ellenőrzése, majd aláírjuk, hogy saját felelősségre lépünk be. Nem vicces. Beszakadhatsz, leomolhat, rád eshet – és a portyázó

vaddisznókat már csak halkan említi az őrség. A terület szigorúan őrzött, engedély nélkül nem látogatható.

Az utolsó szovjet katona 1990 márciusában hagyta el a Veszprém megyei mini poliszt, azóta a természet foglalja vissza szép lassan a hajdan hétköznapi élettől is zajló területet. A katonai létesítménynek két különálló, légmentesen zárható atomtároló adja a nevezetességét. Itt nukleáris tölteteket és rakétatartozékokat tároltak. A ma már üresen álló, szétrabolt teremben a sötétség az úr. A bejutás is nehézkes, a robosztus ajtó csak sokára adja meg magát, de végül feltárul. Mögötte hasonló kaliberű ajtó

áll sárgára festve, ez már könnyebben nyílik, és bejutunk a tárolóba. Innen rozsdás vaslétra vezet le a mélybe. A nagy középső térből számos járat indul, géptermekek, tárolók, elektromos helyiségek és számtalan szoba, iroda. Vészkijáratok – a tengeralattjárókról és hajókról ismert kör alakú ajtók – sorakoznak mindenfelé. Igazi labirintus! Cirill betűs feliratok mindenütt.

A katonai területen továbbhaladva rozsdá ette szögesdrót kísér minket mindenfelé. A kerítés háromzónás biztonsági vonal, a ma már erdővé nőtt fák között apró bunkerek sorakoznak, már nem ül bennük fegyveres őr. Bejárjuk a parancsnoki épületet, a telephely garázsait, a konyhai előkészítőt, az ebédlőt, a kultúrházat.

Ma már csak a madarak adnak koncertet a teremben, a mozigépeknek háttal állva már csak mi nézünk a valaha volt vászonra. Marx, Engels és Lenin viszont töretlenül tekint alá a falakról, őket megkímélte még az idő.

Az itt szolgáló katonák családjukkal együtt éltek Kis-Moszkvában. Ezért a zárt területen belül működött óvoda, iskola, könyvtár, és működtek egyéb létesítmények. A strand medencéjében már fák nőnek, a kismedence szélén, még ha halványan is, de ott „úszkál” egy felfestett krokodil, a gyermekzsvajra emlékezve. A játszótér, a sportpálya, a télikertek üvegházai és a négyszintes lakótelepi házak között díszsövények húzódnak már elvadulva, de még látszik, hogy

nagy igényességgel ültették őket. A lakások üresen állnak, megállt az idő; az egyik nappaliban felejtett Argumenty i Fakti (Аргументы и Факты) 1989. novemberi száma jelzi, mikor is ért véget itt a történelem.

A kapun kifelé menet Leó még vicsorog egy utolsót, búcsút intünk rozsdamarta örünknek is, minden veszteség nélkül tekinttünk be az alvó kisváros hétköznapjába. Aludj tovább csendben Kis-Moszkva!

NINCS KEGYELEM

BÁR A NÉMET POLITIKAI ÉS KATONAI VEZETÉS TISZTÁBAN VOLT A KORLÁTLAN BÚVÁRHAJÓHARC JELENTETTE KOCKÁZATOKKAL, AZ ELSŐ VILÁGHÁBORÚ GYŐZTES BEFEJEZÉSE VAGY LEGALÁBB EGY KOMPROMISSZUMOS BÉKE MEGKÖTÉSE ÉRDEKÉBEN MÉGIS ALKALMAZTÁK EZT A KÍMÉLETLEN HARCMODORT. A TENGERALATTJÁRÓK TÖMEGES BEVETÉSÉVEL AZONBAN CSAK ELODÁZNI TUDTÁK A VÉGSŐ VERESÉGET, MEGAKADÁLYOZNI NEM.

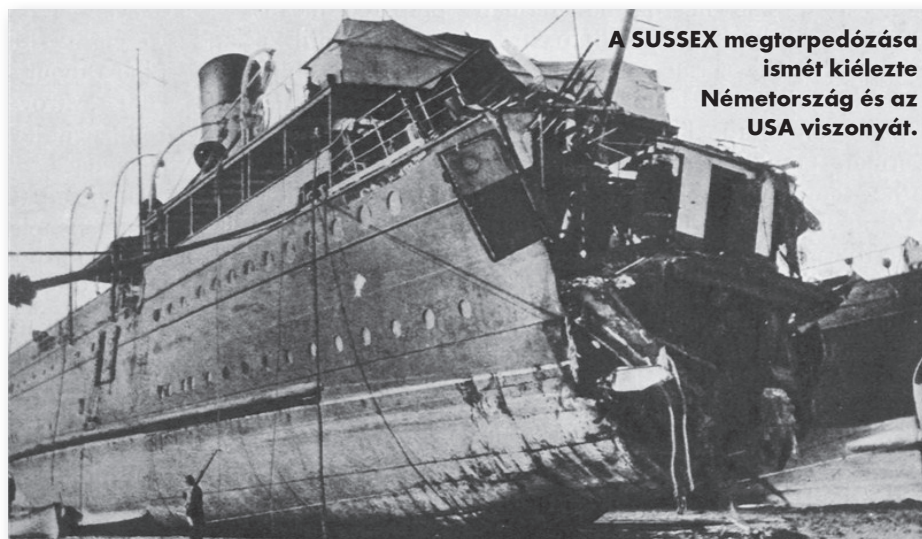
Akét hatalmas brit óceánjáró, a LUSITANIA és az ARABIC számos amerikai állampolgár életét is követelő tragédiája után a német kormány – az USA hadba lépésének megakadályozása érdekében – olyan intézkedéseket hozott, amelyek a haditengerészeti vezetés szerint lehetetlenné tették a búvárhajóharc folytatását. 1915. szeptember közepétől így a német tengeralattjárók a Nagy-Britannia körüli vizeken és a La Manche-on csak aknákat telepítettek, míg a kereskedelmi hajók elleni akciókat gyakorlatilag csak a Földközi-tengeren hajtottak végre.

MÁSODIK MENET

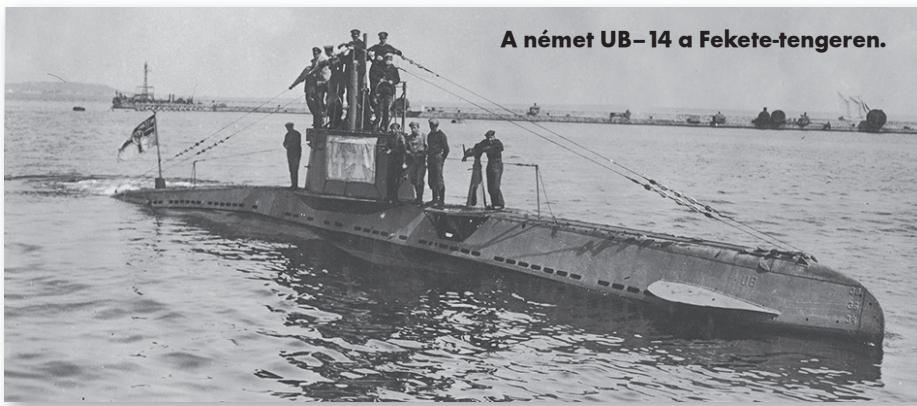
Erich von Falkenhayn, a német hadsereg főparancsnoka azonban hamarosan a szigetország körüli búvárhajóharc újratekintését javasolta. Tervét

támogatta a korlátlan tengeralattjáró-háború egyik legfőbb szorgalmazója, a haditengerészetet irányító Alfred von Tirpitz admirális, továbbá Henning von Holtendorff admirális, a flotta új vezérkari főnöke is. Érvelésük szerint a kereskedelmi hajók

elleni bevetések felújításával 1916 végéig olyan veszteségeket okozhatnak Nagy-Britanniának, ami térdre kényszerítené a nagy ellenlábast még akkor is, ha az Egyesült Államok időközben belép a háborúba. A németek ugyanakkor nem rendelkeztek

A SUSSEX megtorpedozása ismét kiélezte Németország és az USA viszonyát.

annyi tengeralattjáróval, amennyi e nagyszabású elképzelés valóra váltásához szükségeltetett. Tudta ezt Theobald von Bethmann-Hollweg kancellár is, aki csak a fokozott, s nem a korlátlan búvárhajóharcot járult hozzá: ennek értelmében 1916. február 29-től a tengeralattjárók a hadművelleti területeken (tehát Nagy-Britannia körül, a La Manche-on, továbbá a Földközi-tengeren) csak azokat a kereskedelmi egységeket süllyeszthették volna el figyelmeztetés nélkül, amelyekről megállapítható, hogy felfegyverezettek. A Bethmann-Hollweg által „felpuhított” terv nem nyerte el a hadvezetés minden tagjának tetszését; Tirpitz például tiltakozása jeléül március 15-én le is mondott posztjáról.

A búvárnaszádok ismételt nagyarányú alkalmazása nyomán borítékolható volt az újabb konfliktus Németország és az Egyesült Államok között. A két fél amúgy sem ideális kapcsolatát tovább rontó incidensre nem is kellett sokáig várni: 1916. március 24-én az UB-29 a La Manche-on figyelmeztetés nélkül megtorpedózta a francia lobogó alatt hajózó SUSSEX utasszállító kompot. A hajó ugyan nem süllyedt el, de a fedélzetén 50 utas – köztük a kor-

olyan ismert személyiségei, mint az ünnepeelt spanyol zeneszerző, Enrique Granados, Bahram Mirza Sardar Mass'oud perzsa herceg, illetve Manliff Goodbody angol teniszező – életét vesztette, míg a sérültek között több amerikai állampolgár volt. Április 18-án az Egyesült Államok a diplomáciai viszony megszakítását is kilátásba helyezve biztosítékokat követelt Németországtól, hogy búvárnaszádjaik nem hajtanak végre több ilyen orvátmadást kereskedelmi és személyszállító hajók ellen. Az erélyes fellépés meghozta gyümölcsét, hiszen április 24-én azt az utasítást kapták a német tengeralattjárók parancsnokai, hogy tartsák be az előzetes figyelmeztetésre vonatkozó szabályt. Ezzel a brit partok körül és a La Manche-on lezárult a búvárhajóharc második szakasza anélkül, hogy elérte volna a kívánt eredményt.

A GYŐZELEM ZÁLOGA?

A német politikai és katonai vezetésben ugyanakkor tovább folytatódott a vita a tengeralattjárók alkalmazását illetően. Két markáns vélemény alakult ki: az egyik oldal szerint a korlátlan

búvárhajóharc, tehát a kereskedelmi hajók (legyen az semleges államé vagy ellenségé) minden figyelmeztetés nélküli elsüllyesztésével biztos a háborús győzelem. A másik oldalon viszont úgy vélték, hogy ennek következményeként a harcokból eddig kimaradt nemzetek – elsősorban az Egyesült Államok – szembefordulnának Németországgal. Így pedig az antant ereje nagyobb mértékben nőne, mint amennyivel a korlátlan búvárhajóharc csökkentheti azt, ráadásul veszélybe kerülne egy kompromisszumos béke lehetősége is.

Az 1916-ban vívott, az élőerő és a hadfelszerelés tekintetében egyaránt hatalmas veszteségekkel járó összecsapások után azonban azok, akik e harcmodor alkalmazása mellett kardoskodtak, már úgy érvelhettek: ha Németország nem talál valamiféle megoldást a nyugati hadszíntér erőviszonyainak kiegyenlítésére, akkor a vereség elkerülhetetlen lesz. Okfejtésükkel szemben nem maradt hatásos érv, különösen azt követően, hogy 1916. augusztus végén Románia az antant oldalán belépett a háborúba, amelynek eredményeként a központi hatalmak amúgy is súlyos krízise elérte a mélypontját. A Paul von Hindenburg és Erich Ludendorff vezette hadsereg-főparancsnokság a leghatározottabban sürgette az ellenség számára létfontosságú nyersanyagokat, élelmiszert és utánpótlást szállító kereskedelmi hajók elleni harcot, ami mellett a haditengerészeti vezetés azzal érvelt, hogy most már jóval több tengeralattjáró áll rendelkezésre, mint amennyit a korábbi években bevetettek.

1916 őszén Bethmann-Hollweg kancellár is már a korlátlan tengeralattjáró-háború megindításának

Az angliai kisváros, Hastings strandján „megpihent” U-118 a bámeszkodók gyűrűjében.

diplomáciai előkészítésére törekedett; célja az volt, hogy minimálisra csökkentse a semleges államok ellenséges fellépésének lehetőségét. A német politikai vezetés úgy vélte: a központi hatalmak decemberi békeajánlatának várható elutasítása megfelelő igazolást adhat a végső eszköz alkalmazásához. Hindenburg és Ludendorff azonban már a romániai hadjárat sikere után meg akarta kezdeni az akciót – tekintet nélkül a békeajánlat fogadtatására. Álláspontjukat megerősítette Holtzendorff december 22-i memoranduma, amelyben az admirális havonta 600 000 bruttóregisztertonna hajótér elsüllyesztését garantálta. Számításai szerint így a Nagy-Britannia rendelkezésére álló szállítókapacitás öt hónap alatt 39 százalékkal csökkenne, ami már olyan súlyos nehézségeket idéz elő a szigetországban, illetve a Franciaországban harcoló expedíciós erő utánpótlásában, hogy a londoni kormányzat megfontolja a békekötést.

Hindenburg, Ludendorff és Holtzendorff megállapodtak abban, hogy 1917. február elsején mindenképpen megkezdik a korlátlan búvárhajóharcot, s ehhez január 8-án megszerez-

ték II. Vilmos császár beleegyezését is. Másnap a főhadiszálláson tárgyaltak a kancellárral, aki azt mondta: „Ha a katonai tényezők mégis szükségesnek tartják a tengeralattjáróharcot, akkor nem ellenezhetem.” A császár ugyanezen a napon aláírta a parancsot. A politikai és katonai vezetés egy része meg volt győződve a sikerről, míg mások – maga a kancellár is – bizonytalankodtak, de úgy vélték: miután más lehetőség nincs sem a győzelemre, sem a háború kompromisszumos lezárására, meg kell tenni ezt a kockázatos lépést.

KORLÁTLANUL

1917. január 31-én a német kormány kijelentette, és a semleges kormányokkal jegyzékben közölte, hogy február elsejétől hadizónának tekinti a Nagy-Britannia, Franciaország és Olaszország partjai körüli vizeket, továbbá a Földközi-tenger keleti medencéjét, ahol minden hajót – ellenségest és semlegest egyaránt – figyelmeztetés nélkül elsüllyeszt. Március 23-án az előbb felsorolt térségek kiegészültek a Barents-tengerrel,

november 22-én az Atlanti-óceánnal, 1918. január 11-én pedig az Egyesült Államok keleti partvidékével, az Afrikát övező vizek egy részével, illetve a Zöld-foki-szigetek körzetével is. A korlátlan búvárhajóharc meghirdetésére válaszul az Egyesült Államok megszakította a diplomáciai kapcsolatot Németországgal, míg Norvégia, Svédország és Dánia közös jegyzékben tiltakozott. Ugyancsak tiltakozó jegyzéket juttatott el Berlinbe Hollandia, Spanyolország, Svájc, Kína, valamint Közép- és Dél-Amerika több országa.

1917. február elsején, vagyis a korlátlan tengeralattjáró-háború kezdetén Németország nagyságrendileg 100 bevethető búvárnaszáddal rendelkezett. Ez a szám júniusig fokozatosan emelkedett, akkor érte el maximumát (130). A következő hat hónapban ennél néhányal mindig kevesebb egység állt rendelkezésre, vagyis a veszteségeket már nem tudták teljes mértékben pótolni az újonnan épített búvárhajókkal. Azt is tudnunk kell, hogy egyszerre csak a tengeralattjárók egyharmada volt harcban. A többi egység bevetésre indult vagy onnan tartott haza, eset-

A konvojrendszer bevezetésével a korlátlan búvárhajóharc eredményessége fokozatosan csökkent.

leg valamilyen okból – például a javítási munkálatok elvégzése miatt – a támaszponton tartózkodott. A bűvárhajók mintegy fele Németország északi-tengeri partjainál állomásozott, a többit egyenlő arányban osztották meg a flandriai (Ostende, Zeebrugge), illetve az adriai-tengeri bázisok (Pola, Cattaro) között; az utóbbi kikötőkből indultak akcióba az osztrák–magyar egységek is.

Az első hat hónap eredményei alapján úgy tűnt, sikerül elérni a célt. Az említett időszakban ugyanis a német tengeralattjárók összesen 3 850 000 bruttóregisztertonna hajóteret süllyesztettek el, ami meghaladta az előzetesen tervezett havi 600 000 tonnát. A tengerfenékre küldött kereskedelmi hajók közel kétharmada brit volt, ez pedig súlyos – bár közel sem kezelhetetlen méretű – problémát okozott a szigetország számára. Az antant a veszteségek enyhítésére számos új fegyvert és eljárást alkalmazott. Ezek közül a leghatásosabbnak az a módszer bizonyult, amikor a kereskedelmi hajókat nem egyesével, hanem egy hatalmas csoportban indították útnak, haditengerészeti egységek – elsősorban cirkálók és rombolók – kíséréte mellett. Ezt nevezték konvojrendszernek, amivel szemben a magányosan támadó tengeralattjárók nem tudtak eredményesen fellépni. A módszert az összes hadiövezetben alkalmazták, s hatására a korlátlan bűvárhajóharc eredményessége 1917 második felétől fokozatosan csökkent: az első világháború befejezéséig más kontinensekről 9250 kereskedelmi egység indult konvojrendszerben Nagy-Britanniába, és mindössze 104 hajó veszett oda. Mindezzel párhuzamosan a német veszteségek egyre csak nőttek: 1915-ben 19, 1916-ban 22, 1917-ben 63, 1918-ban (a novemberi fegyverszünetig) pedig 69 tengeralattjárójuk merült el örökre a habokban, a szinte pótolhatatlan legénységgel együtt. Ehhez kapcsoljuk még hozzá, hogy 1918 közepén a brit hajógyárak már szinte egymaguk pótolni tudták az ország tengeri szállítóképességében bekövetkezett veszteséget. Vagyis erre az időszakra az antant utánpótlását

A BÚVÁRHAJÓHARC MÉRLEGE

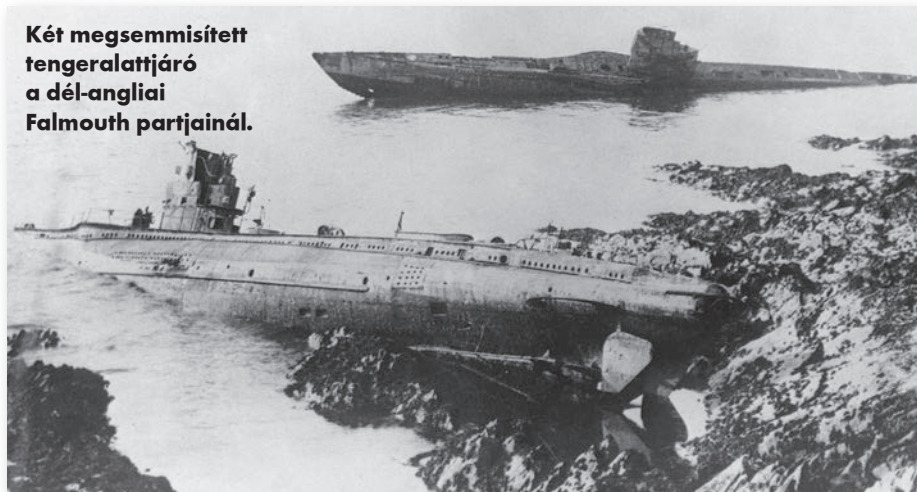
Az első világháború idején 343 német tengeralattjáró állt szolgálatba, a harcokban 178 semmisült meg, hét sérült egység semleges állam kikötőjébe futott be, ahol lefoglalták azokat, tizennégyet pedig saját legénysége robbantott fel. Mindent egybevetve tehát 199 bűvárnaszád volt az összes veszteség. Az Osztrák–Magyar Monarchiának az Adrián tevékenykedő 27 tengeralattjárója (kilenc saját veszteség mellett) az antanterők kilenc hadihajóját süllyesztette el. A legnagyobb tróféát az U-5 gyűjtötte be 1915. április 27-én, a francia LÉON GAMBETTA páncélos cirkáló megtorpedozásával. A sikert az tette igazán különlegessé, hogy a bűvárnaszád – a Nagy Háborúban elsőként – éjszaka, a víz alól indította a támadást a szinte teljesen elsötétített hadihajó ellen. A cirkáló kilenc perccel a találat után elsüllyedt, 821 fős legénységéből 684 halt meg. A csapást követően a francia haditengerészet a háború végéig már nem merészkedett az Adriára, helyüket a britek vették át, akikhez – hadba lépésüket követően – az olaszok is csatlakoztak. A központi hatalmak tengeralattjárói az első világháborúban 109 hadihajót és nagyságrendileg 6500 kereskedelmi egységet küldtek hullámsírba.

a német tengeralattjárók már nem tudták érezhetően megzavarni.

1918 tavaszára nyilvánvalóvá vált a német terv kudarca. A korlátlan bűvárhajóharc ugyanakkor arra jó volt, hogy késleltesse az antant túlerő felsorakozását a nyugati, az olasz és a balkáni hadszíntéren, míg az Oroszországba irányuló szállítmányok támadása a cári hadsereg ösz-

szeomlásának folyamatát gyorsította meg. Bethmann-Hollweg kancellár, illetve a hozzá hasonló módon gondolkodó politikai és katonai vezetők legnagyobb félelme viszont valósággá érett: az Egyesült Államok 1917. április 6-án – részben a korlátlan tengeralattjáró-háború során elszenvedett veszteségei miatt – az antant oldalán belépett a háborúba.

Két megsemmisített tengeralattjáró a dél-angliai Falmouth partjainál.

Egyszerre a múltban és a jelenben

HUSZÁRKALANDOK

AZ 1848/49-ES KATONAI HAGYOMÁNYŐRZŐ MOZGALOM LÉTREJÖTTÉT, A KÖZÉP-EURÓPA LEGNAGYOBB KATONAI HAGYOMÁNYŐRZŐ RENDEZVÉNYÉNEK SZÁMÍTÓ TAVASZI EMLÉKHADJÁRATOT, VALAMINT A HUSZÁRKONYHA GASZTRONÓMIAI ÉRTÉKEIT MUTATJA BE A ZRÍNYI KIADÓ GONDOZÁSÁBAN MEGJELENT HUSZÁRKALANDOK – VIDÁM IDŐUTAZÁS A TAVASZI HADJÁRAT ÉS A MAGYAR ÍZEK MENTÉN CÍMŰ KÖTET.

A mint arról novemberi számunkban, a Történelmi Lovas Egyesületet bemutató írásunkban már szóltunk, a Tavaszi Emlékhadjárat mára már kultikus szerepet tölt be a katonai hagyományörzés területén. Részben ez a tény, részben pedig a katonai hagyományörző tevékenység, valamint a huszárkonyha további népszerűsítése inspirálta az egyesület alapítóját, Fülöp Tibor Zoltánt arra, hogy átfogó, dokumentumkötetként is kiemelkedő színvonalú könyvet írjon ebben a témában.

– A Tavaszi Emlékhadjárat negyedszázados története során, nagy

örömünkre, jó néhány esetben foglalkozott velünk az írott sajtó és az elektronikus média is. Fontosnak tartottam azonban, hogy (szemben az újságcikkek és a rövid tévébejátszások sorsával, amelyek esetleg hamarabb a feledés homályába merülhetnek), az egyesület tevékenysége, valamint ez a rendezvény, pontosabban ennek első huszonöt éve egy önálló kötetben is megmaradjon az utókor számára – nyilatkozott a szerző.

A könyv fényképekkel gazdagon illusztrált, rendkívül igényes kivitelű kiadvány, amely tovább növeli az ol-

vasmányosan megírt munka értékét. Amennyire a 458 oldalnyi terjedelmé lehetővé teszi, személyes visszaemlékezésekkel, mulatságos vagy éppen elgondolkodtató történetekkel fűszerezve, kellő mélységgel tárul elénk a Történelmi Lovas Egyesület 30, és a Tavaszi Emlékhadjárat 25 éve. A kötet szerkezete is nagyon ötletes, olvasóját ugyanis egy képzeletbeli emlékhadjáraton vezeti végig. Tiszafüredtől kezdve, Horton, Tápióbicskén és Isaszegen át, egészen Vácig, településről településre halad virtuálisan ugyanazon az útvonalon, amelyen az emlékhadjárat is. A történetekhez több, mint 900 fénykép is társul, így a különféle visszaemlékezésekben, sztorikban megidézett személyek nem csupán nevükkel, de szinte kivétel nélkül az arcképükkel is megtalálhatók a könyvben.

– Hatalmas gyűjtőmunka előzte meg a kiadást, annál is inkább, mert igyekeztem a lehető legalaposabban dolgozni, és odafigyelni arra, hogy lehetőség szerint mindenkit megemlítsék a könyvben, aki hozzájárult a Tavaszi Emlékhadjárat egyre nagyobb szabású eseménnyé válásához. Különösen a fényképek kiválóga-

szabadságharc magyar honvédjeiről, illetve azok mai utódairól, a hagyományok őrzőiről. Azt gondolom, hogy a rendezvényen évről-évre részt vevő személyek, valamint katonai hagyományörző- és főzőcsapatok megérdemlik, hogy bemutassuk őket. Az emlékhadjáratok bővelkednek mulatságos történetekben is, amelyeket sokszor még évek múlva is jóízű nevetés közepette idéznek fel a résztvevők. Miután kötetemmel szórakoztatni is szerettem volna, a könyvben ezekből is megtalálható néhány – mondta Fülöp Tibor.

sa és adatainak összegyűjtése volt nagy és időigényes munka, hiszen huszonöt év tízezer fotójából kellett kiválasztani kilencszázhuszonötöt, amelyek végül bekerültek a kötetbe. A könyv bemutatja a hadjáraton részt vevő helybéli hagyományörző csapatokat, ugyanakkor minden állomáshoz kapcsolódik egy történelmi visszatekintés is, amely az 1849 tavaszán lezajlott eseményeket, győztes ütközeteket eleveníti fel. A történelmi rész megírására Babucs Zoltán hadtörténész barátomat kértem meg, aki örömmel vállalta el a feladatot. Vagyis a Huszárkalandok egyszerre szól az 1848/49-es forradalom és

A könyv alcíme – Vidám időutazás a tavaszi hadjárat és a magyar ízek mentén – is sokatmondó, hiszen utal arra, hogy az emlékhadjáráthoz kapcsolódó hagyományos magyar gasztronómiát is népszerűsíteni kívánja. A huszárkonyha egyfajta hungaricumnak is tekinthető, hiszen az eredeti magyar ízvilág, és a csapatok által kitalált különlegességek sajátos összhangjából egészen kiváló ételek születnek a rendezvények keretében megtartott főzőversenyeken. Egyes helyszíneken akár két tucat csapat is benevez erre a megmérettetésre, így magától értetődő, hogy rendkívül finom ételek egész sora készül el a csapatok rostélyain vagy bográcsaiban. Így aztán természetes dolog, hogy a múltidézés, valamint a huszárcsapatok bemutatása mellett számos egyedi étel receptje is helyet kapott a kötetben.

A huszárok világával többen rokon-szenvezünk. Sokan vagyunk, akik szívesen felpróbálnánk fess és férfias viseletüket, felpattannánk díszes lovaik hátára, és akár kardot is rántanánk, csak hogy egy kicsit magunk is

szabadságharcos lovasnak érezhessük magunkat. Ám legtöbbünk megmarad a távoli csodálatnál, így soha nem is lesz módunk belülről megismerni napjaink huszárjainak különleges életét. A Huszárkalandok című kötet kellő betekintést enged a katonai hagyományörzők kulisszatitkaiba.

– A mi életvitelünk rendszeres időutazást jelent a saját korunk és az általunk felidézett kor között. A hétköznapokban mi is ugyanolyan emberek vagyunk, mint bárki más, ugyanúgy van munkahelyünk, családjunk, neveljük gyermekeinket. Ám a Tavaszi Emlékhadjárat, valamint az egyéb, kisebb volumenű rendezvények alkalmával kizökkenünk a jelenkorból, és visszatérünk a múltba. A huszárlét ugyanis nem csupán a látványt és a magunkra öltött ruhát jelenti, hanem annál jóval többet. Általános tapasztalatom, hogy aki bekerül közénk, abban az átlagnál eleve nagyobb a történelem iránti érdeklődés, és fontosabb számára a magyar identitástudat. Mindehhez társul a közösség hatása, amely ezt tovább erősíti. Mindezek révén egy csodálatos magyar világ

jön létre, amely átalakítja az ember életformáját is. Sok időt fordítunk erre a szabadidőnkéből, ám egyikünk sem érzi ezt áldozatnak, inkább szolgálatnak, amit örömmel végzünk. Annak idején a huszárok fő feladata a haza védelme volt, és ebben alapvetően most sincs különbség, csupán annyi, hogy amíg elődeink katonai értelemben védték a hont, addig mi a hagyományaink és történelmünk ápolásával igyekszünk tenni szeretett hazánkért. Könyvem megírásával is ezt a célt szerettem volna szolgálni – hangsúlyozza Fülöp Tibor.

A kötet kedvező visszhangja megadta a motivációt a folytatáshoz is. Már javában készül Az 1848/49-es szabadságharc hagyományörző hadserege című könyv, amely még inkább személyes jellegű lesz. A kötetből a tervek szerint megismerhetjük az elmúlt évtizedekben létrejött összes 1848/49-es katonai hagyományörző egyesületet. Nem lesz egyszerű a történész szerzőtársnak ismét Babucs Zoltánt választó Fülöp Tibor Zoltán dolga, hiszen közel kétszáz szervezetet kell bemutatnia készülő könyvében.

GÉPEK AZ EMBERÉRT

TÖBB MINT 1,7 MILLIÁRD FORINT UNIÓS TÁMOGATÁSBÓL CSERÉLTÉK LE AZ MH EGÉSZSÉGÜGYI KÖZPONT RÖNTGEN-, CT- ÉS MRI-BERENDEZÉSEIT. A FEJLESZTÉS NEMCSAK A BETEGELLÁTÁS SZÍNVONALÁN JAVÍT, DE JELENTŐSEN CSÖKKENTI AZ ENERGIAFELHASZNÁLÁST IS.

Az intézmény a Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében két területen pályázott és nyert támogatást az új, energiatakarékos egészségügyi berendezésekre. Az egyik nyertes pályázat 750 millió forintjából a hagyományos, átlagéletkorukat tekintve több mint 17 éves röntgenberendezéseket és a sebészeti képerősítő eszközparkot újították meg, de lecserélték az érrendszeri vizsgálatokhoz nélkülözhetetlen angiográfiás röntgenberendezéseket is. További 972 millió forint pályázati pénzből valósították meg az MRI- és CT-berendezések cseréjét. A fejlesztések fontosságát ez esetben is a gyakori meghibásodás és a magas energiafogyasztás okozta plusz anyagi terhek indokolták.

Az új berendezések átadása alkalmából tartott sajtótájékoztatón elhangzott: az MH Egészségügyi Központ (MH EK) az ország egyik legnagyobb kórháza, évente mintegy 56 ezer fekvő- és több mint egymillió járóbeteg ellátását végzi. A radiológiai eszközök ennek megfelelően

fokozott igénybevételnek vannak kitéve, ám az elavult berendezések rendeltetésszerűen már nem tudták ellátni feladatukat. Az intézmény parancsnoka, Szabó István vezérőrnagy szerint az utóbbi évek legfontosabb beruházását hajtották végre.

– A forrásból, amelyhez hozzájutotunk, 19 berendezést tudtunk vásárolni. Ez azt jelenti, hogy az eddig üzemben lévő eszközpark háromnegyede megújult. A betegellátás javulása mellett a fejlesztés a kórház költségvetésének is rendkívül fontos, hiszen az új berendezések energiafelhasználása töredéke a most lecserélt eszközökének – mondta a parancsnok.

Arra, hogy mit jelent mindez a szakmának és a betegeknek, dr. Riedl Erika, az MH EK Honvédkórház Központi Radiológiai Diagnosztika Osztály vezetője válaszolt. Rámutatott: a modern gépekkel új vizsgálati módszereket is bevezethetnek a radiológia és az onkológia területén. A pályázati összegből beszerzett CT-berendezések lehetővé teszik speciális, például onkológiai és agyi vizsgálatok elvégzését, az MRI ké-

szülék pedig az általános MR mellett elsősorban kardiológiai, ér-, agyi és gerincvizsgálatokra alkalmas.

Dr. Simicskó István honvédelmi miniszter a sajtótájékoztatón elmondta: azok a hivatások, amelyek közösséget szolgálnak, megérdemlik a társadalom megbecsülését. A sikeres pályázat kapcsán a tárcavezető a betegellátás minőségi fejlesztésére hívta fel a figyelmet.

– Nem önmagában csak azt kell néznünk, hogy új eszközökkel gazdagodott egy fontos intézmény, hanem azt is, hogy kikért dolgoznak a Honvédkórházban, és kiket szolgálnak azok a gépek, amelyeknek a beszerzésére lehetőség nyílt. A magyar embereket szolgálják, azokat a betegeket, akik ide jönnek, azokat, akik itt dolgoznak. Az ő munkájukat könnyítik meg – hangsúlyozta a tárcavezető.

A most átadott készülékek segítségével rövidül a várakozási idő, gyorsabbá válik a leletkiadás, ezáltal javulnak a betegek gyógyulási esélyei, és nem utolsósorban csökken a karbantartásra, javításra fordítandó költség is.

15, 25, 65

ÜNNEPELTÜNK

AZ EGÉSZ ÉVES ROHANÁSBAN DECEMBER 9-ÉN MEGÁLLTUNK EGY PILLANATRA, HISZEN A KATONAI SAJTÓ NAPJA ALKALMÁBÓL HÁROM ÉVFORDULÓRÓL IS MEGEMLÉKEZHETTÜNK.

Tizenöt esztendeje működik társasági formában a „HM Zrínyi”, huszonöt éve, a rendszerváltás hajnalán jelent meg újra a Magyar Honvéd, és immár hatvanöt éve szolgálja a honvédség érdekeit a katonai filmstúdió. A rendezvényen – amelyen részt vett Kun Szabó István vezérőrnagy, a Honvédelmi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkára is – több kollégánk, egy pillanatra letéve tollat, fényképezőgépet, kamerát, „átállt a másik oldalra”: most ők kerültek reflektorfénybe. Az ünnepségen ugyanis a katonai sajtó támogatóinak, külsős és belsős kollégáinak méltatására is sor került. A katonai sajtó munkájának támogatásáért vehetett át elismerést dr. Bozsonyi Károly ügyvezetőtől dr. Kovács Vilmos ezredes, a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) parancsnoka, Maruzs Roland alezredes, a HM HIM munkatársa és Sándor Tamás ezredes, az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj parancsnoka. A kato-

nai sajtó területén végzett kiemelkedő munkájáért a HM Zrínyi Nonprofit Kft. állományából elismerésben részesült Benkő Krisztina, Galambos Sándor, Galovtsik Gábor, Kálmánfi Gábor, valamint Sziráki Szabolcs. Régi hagyományt elevenített fel a társaság a Zrínyi-gyűrű átadásával, amelyet ezúttal Wonke Rezső, a Katonai Filmstúdió vezetője vehetett át.

Tartalékos szolgálatot vállaltak

A hivatásos katonai életpályát népszerűsítették a Kiskunhalasi Szakképzési Centrum Humán Szakképző Iskola nyílt napján az MH Altiszti Akadémia (MH AA) képviselői, illetve az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság Bács-Kiskun megyei irodájának munkatársai. A rendezvényen Szerencsi Zoltán alezredes, az MH AA tanulmányi főnöke és Soós Lajos törzszászlós, az alakulat vezénylőzászlósa tartott előadásokat az intézménybe történő jelentkezés feltételeiről, illetve a felvételi követelményekről. A kézfegyverek működését pedig egy statikus bemutató keretében Szabó András százados, szakoktató és a fegyverműszerész szakirányon tanuló Szakács Ákos, Dobai Vencel László, Madarász Roland, valamint Lévai Dániel végzős honvéd altisztjelöltek magya-

rázták el az érdeklődőknek. A kiskunhalasi iskolával 2015 tavaszán kötött együttműködési megállapodást az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság; a diákok közül azóta harminckilenc jelentkeztek önkéntes művelti tartalékos szolgálatra. Az egészségügyi, pszichológiai és fizikai felméréseken elért eredményeik alapján közülük eddig tízen kapták meg az alkalmas minősítést. A nyílt nap az ő tiszteletükre rendezett házi ünnepséggel zárult.

Kép és szöveg: Galambos Sándor

IN MEMORIAM

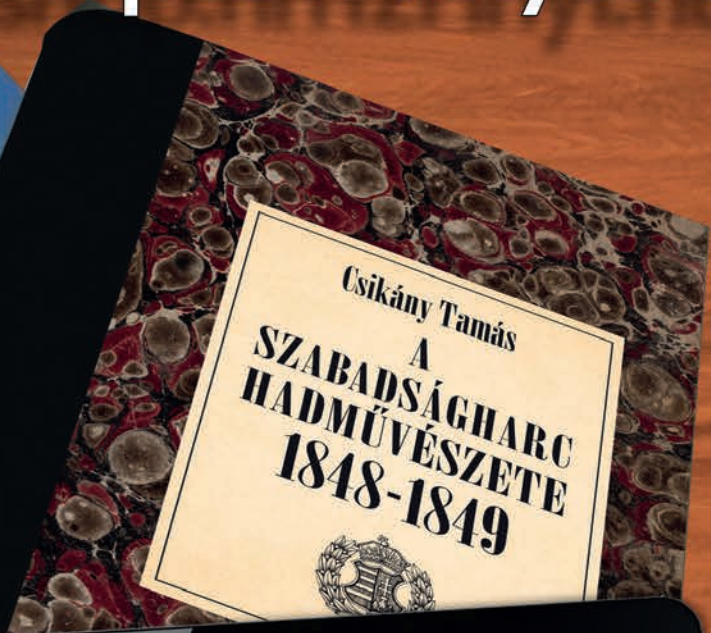
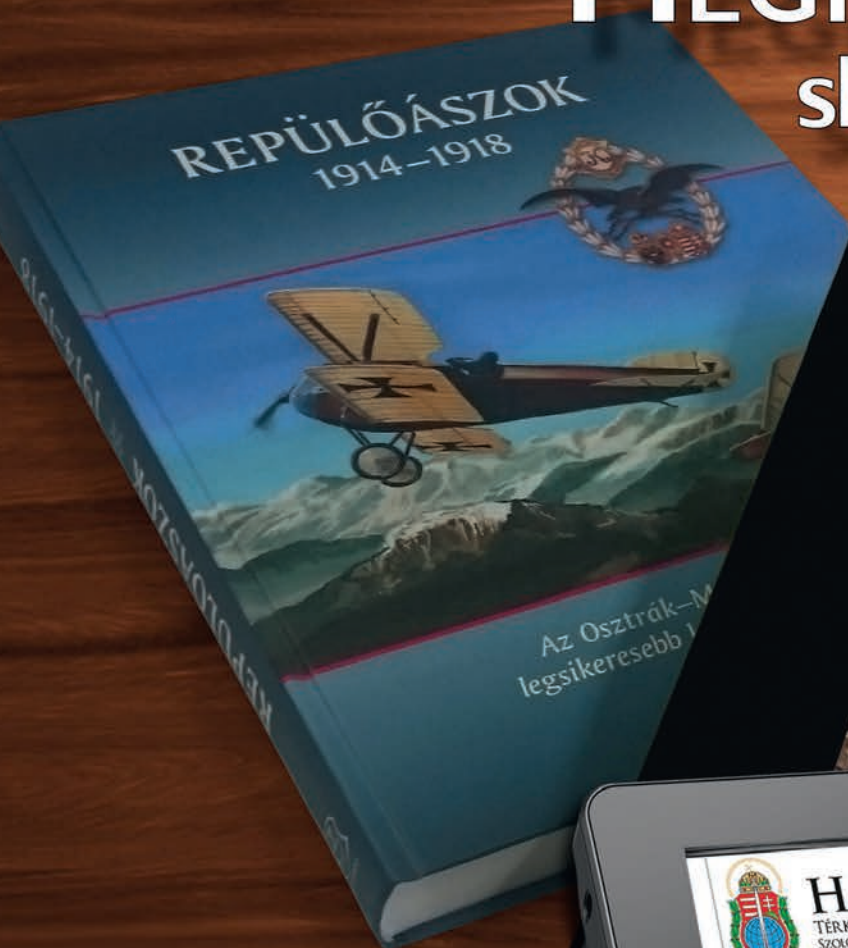
2015. november 23. és december 11. között elhunyt:

Grósz-Straub Erika alezredes (46), Krasznay Béla ny. rehabilitált ezredes, a Magyar Honvédség halottja (93), Jeszenszky Ferenc ny. ezredes (84), Balla Tibor ny. ezredes (85), Bódis János ny. ezredes (95), Nagy Géza ny. ezredes (83), Csavajda István ny. alezredes (71), Lőrincz János ny. alezredes (89), Bencze Ferenc ny. alezredes (73), Bilák Bálint ny. alezredes (82), Csiki János ny. alezredes (71), Gincsei József ny. alezredes (84), László Imre ny. alezredes (76), Matkó Béla ny. alezredes (82), Nagy Imre ny. alezredes (87), Simó Elek ny. alezredes (86), Szabó Sándor Gábor ny. alezredes (66), Burg István ny. alezredes (87), Dombai Ádám István ny. őrnagy (82), Horváth István ny. őrnagy (84), Laczkó Bálint ny. őrnagy (72), Csillag Béla ny. őrnagy (66), Lizicska József ny. őrnagy (63), Varga Ferenc ny. őrnagy (87), Borbély István ny. őrnagy (86), Hazuga

Károly ny. őrnagy (84), Németh László ny. százados (45), Pál György ny. százados (64), Pintér Ferenc ny. százados (64), Kiss Béla ny. hadnagy (88), Molnár József ny. főtörzszászlós (86), Draho Mihály ny. törzszászlós (76), Ézsiás Gyula ny. törzszászlós (87), Molnár János ny. törzszászlós (76), Winkler János ny. törzszászlós (63), Hauzler László ny. törzszászlós (82), Simon László ny. törzszászlós (66), Varga Berki Tibor ny. törzszászlós (62), Sneider Ferenc ny. zászlós (82), Vass Imre ny. zászlós (78), Poszloczki Istvánné ny. zászlós (72), Kádi Zoltán ny. zászlós (65), Kovács László ny. zászlós (61), Oláh János ny. zászlós (59), Vastag János ny. törzsörmeister (83), Dernóczy Zoltán ny. örmeister (45), Balatoni János ny. közalkalmazott (77), Bátonyiné Kovács Szilvia ny. közalkalmazott (61), Gulyás György ny. közalkalmazott (78), Gurmai Mihályné ny. közalkalmazott (70), Kuruc András ny. közalkalmazott (83), Polyák Istvánné ny. közalkalmazott (81).

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGŐRIZZÜK.

MEGNYITOTTUNK: shop.hmzrinyi.hu

Zrínyi Kiadó - HM Zrínyi Nonprofit Kft.

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Nyitva tartás:

hétfő - péntek 8.00 - 15.30

Győr Edina

Tel.: 06 1 459 5373; 06 30 578 1048

E-mail: gyoredina@armedia.hu,

Magyar Renáta

Tel.: 06 1 459 5319; 06 30 632 7605

E-mail: magyarrenata@armedia.hu

HONVEDELEM.HU

A KATONAI HÍRPORTÁL

*Látogasson el
hozzánk!*

**FOTÓK, VIDEÓK,
HAZAI ÉS KÜLFÖLDI HÍREK, SPORT,
INTERJÚK ÉS MÉG
RENGETEG ÉRDEKESSÉG!**

